

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. február 24.,
kedd

LXXVIII. évfolyam
42. (22202.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Ami szinte elképzelhetetlennek tűnt

Jövőkép a szórványban

Szigorúbb szabályozás előtt a köztéri árusítás

Fotó: Nagy Tibor

Egymandátumnyi szünet után, 2024-ben újra magyar alpolgármestere lett a szászok egykori városának. *Kreuzer Erzsébet* tíz évvel ezelőtt (Tóth Tivadar alpolgármestersége kezdetén) lett RMDSZ-es helyi tanácsos, a legutóbbi önkormányzati választások óta pedig alpolgármesterként képviseli a segesvári szórvány-magyarság érdekeit. Az előljárával az induláskor

megfogalmazott célkitűzésekről és az azóta bejárt, illetve az előtte álló útról beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Információs táblát
helyeztek el a várban

A tábla célja, hogy felhívja a látogatók figyelmét a városi természetre, az itt élő élőlényekre, valamint az öreg, odvas fák fontosságára.

4.

André Ferenc
kötetben élő játéka

Minden költő, amikor megmutatja a verseit valakinek, reménykedik, hogy tetszeni fog...

5.

Tisztább látás.
akár
-40%
KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

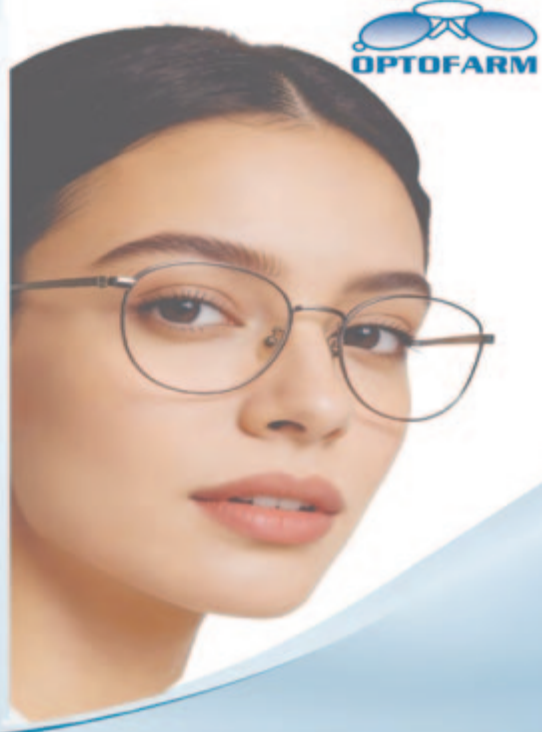
*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

AKTUÁLIS

„Ég vagy nem ég a ház?”

Mózes Edith

Az RMDSZ elnöke egy múlt szombati interjúban többek közt azt mondta, „korántsem olyan hevesek a kormánykoalíciós tárgyalások, mint amilyenek az a nyilatkozatokból kitűnik, illetve, hogy Ilie Bolojannak rendkívüli az ellenálló képessége”.

A kormánykoalíción belüli hangulat attól függ, hogy mit akarsz látni – jelentette ki. Rámutatott: az ülések résztvevőjeként úgy tűnik, minden rendben van, viszont a tévét nézve a nyilatkozatok azt az érzést keltik, mintha „égne a ház”. Szerinte a koalíciós üléseken mindenki a megoldást keresi, próbálják közelíteni egymáshoz a gyakorta külön álláspontokat. Ő maga is mindig megfogalmazza véleményét, amit következetesen alá is támaszt érvekkel. „Ha elfogadják, jó. Ha nem, akkor nincs mit tennem. Amúgy is, egy koalícióban, függetlenül attól, hogy igazam van-e vagy sincs, 7 százalékom van, tehát függetlenül attól, hogy mit mondok, szavazáskor relatíve kicsi az erőm”.

Rámutatott, hogy például a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) sokkal jobban elviseli egymást a koalíciós üléseken, mint ahogyan azt gondolnánk. A koalíciós pártok nem fognak kezdeményezni és nem is fognak megszavazni bizalmatlansági indítványt a kormányfő ellen. Ha ez megtörténne, az a koalíció felbomlását jelentené. Kizárólag a Nemzeti Liberális Párton (PNL) működik, hogy Ilie Bolojan miniszterelnök marad-e – mondta. Hozzátette: Bolojan rendkívül ellenálló a támadásokkal szemben.

Kelemen Hunor azt is kijelentette, hogy az RMDSZ-en belül nem folytak megbeszélések a kormánykoalícióból való esetleges kilépésről. Elismerte,

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

24

KEDD

Ma MÁTYÁS, JÁZMIN
holnap GÉZA napja

Az év 55. napja, hátravan 310 nap

7:1210:04

18:003:00

A nappal hossza:
10 óra 48 perc

Időjárás

Elvétve zápor

Hőmérséklet:
max.: 7 °C
min.: 0 °C

naptár

Isten éltesse!

GÉZA: török-magyar eredetű férfinév, amely a honfoglalás kori méltóságnévből alakult ki, és jelentése: herceg vagy hercegecske.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. február 23.	
1 €	5,0968 lej
1 \$	4,3195 lej
100 Ft	1,3420 lej
1 g arany	716,2653 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Beindult az új hulladékgyűjtési rendszer

Az ADI Ecolect Maros megyei hulladékgazdálkodási társulás kiadta a tevékenység megkezdésére vonatkozó rendelkezést az új köztisztasági szolgáltató számára a 2-es zónában, amelyhez Marosvásárhely mellett további 17 település tartozik. Ennek értelmében február 22-től a Sylevy Cleaning Kft. – az ADI Ecolect által szervezett közbeszerzés nyertese – vette át valamennyi hulladéktípus begyűjtését. Marosvásárhely önkormányzata jelezte, hogy a kukák kiosztása nem zárult le minden háztartásban, ezért nem értett egyet a szolgáltatás ilyen feltételek melletti elindításával, a kezdésről szóló döntés azonban az ADI Ecolect hatáskörébe tartozik, amely megyei szinten kezeli a szerződést. A szolgáltató kizárólag az új, RFID-chippel ellátott Sylevy-kukákat üríti. Azok a lakosok, akik eddig nem vették át az új kukákat, kockáztatják, hogy hulladékukat nem szállítják el. Akik nem kapták meg az új kukákat, hívják a Sylevy Cleaning diszpécserszolgálatát 0754-054-444-es telefonszámon. A kukák személyesen Jedden, a Hosszú utca 13. szám alatt, valamint a marosvásárhelyi Nyárfa utca 12. szám alatt vehetők át – tájékoztatott közleményben a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Nőtt a munkanélküliség a megyében

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartása szerint tavaly decemberben 2,60%-os volt a munkanélküliségi ráta Maros megyében, ez 0,06 ponttal több a tavaly decemberi adatnál, amikor 2,54%-os volt a nem dolgozó aktív lakosság aránya. Az év eleji statisztika szerint a megyei ügynökség nyilvántartásában 5380 álláskereső szerepelt, közülük mindössze 1340-en voltak segélyre jogosultak. A munkanélküliek nagy része – 3678 személy – vidéki. Iskolai végzettségük tekintetében a legtöbb munkanélküli – 43,10% – csak az elemi osztályokat járta ki, 26,12% általános iskolai, 12,24% középiskolai, 11,75% szakiskolai, 1,39 % felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A legtöbb nem dolgozó – 1277 – a 40–49 év közötti korosztályhoz tartozott.

Mester és tanítványa – vándorkiállítás

Február 26-án, csütörtökön 17 órakor a marosvásárhelyi Várgalériában megnyílik a Mester és tanítványa című vándorkiállítás, amely átvéelő párbeszédet kínál Vasile Kazar – a XX. század második felének román grafikáját meghatározó alkotó –, valamint Mircea Bochiș kortárs művész között, aki a mester örökségét aktuális, reflexív és gyakran játékos perspektívából gondolja tovább, az identitás, az emlékezet és a kortárs társadalom kérdéseire fókuszálva. Az eseményt a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont szervezi partnerségben a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivattal és a Megyei Képzőművészeti Múzeummal, illetve a Nagybányai Szépművészeti Központtal.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Kitűzték Nyárádszereda hivatalos zászlaját a polgármesteri hivatalra

Véletlen vagy sem, de éppen január 22-én, a magyar kultúra napján hagyta jóvá a kormány Nyárádszereda városzászlaját. A lobogót az idei Bocskai Napok keretében láthatta először a nagyközönség. Eredetileg a református templom előtti egyik ár-bócra került volna, végül a városháza homlokzatára tűzték ki azt múlt vasárnap reggel.

A múlt héten zajló ünnepségsorozat keretében, a Bocskai-szobor mellett tartott ünnepi beszédében vasárnap délbén jelezte Tóth Sándor polgármester a zászló kitűzését. „Ez a közösség nem kiváltságot kér, hanem méltányosságot. Ha lehet saját zászlónk, amely identitásunk jelképe, akkor vajon nem illelné-e meg közösségünket is, hogy jelképeinkben, intézményeinkben, döntéseinkben erősebben jelen lehessen saját akaratumk és felelősségünk? A közösség ereje nem az elszakadásban, hanem az önazonosság vállalásában rejlik. Egy saját zászló és címer nem megoszt, hanem megerősít, kifejezi a hűséget a szülőföldrhez, a történelmi örökséghez, közös európai értékekhez” – mondta a polgármester.

A város zászlaja fehér alapon a városcímet ábrázolja, fölötté a közigazgatási egység román, alatta magyar nyelvű megnevezésével. Nyárádszereda címerét 2021-ben tette hivatalossá a román kormány, elemei a következők: kék pajszmezőben arany oroszlán, amelynek szemét ezüst nyílve ssző lötte át. Az ágaskodó arany oroszlán a Bocskai-család címéből származik, és arra emlékeztet, hogy 1605. február 21-én Nyárádszeredában kiáltották ki Bocskai Istvánt Erdély

Vasárnap kikerült a zászló a városháza homlokzatára

Fotó: Gligor Róbert László

fejedelmévé. Az oroszlán alatt egy ezüst hullámvonal húzódik, amely a várost átszelő Nyárád folyót jelképezi. A pajzs tetején egy háromágú ezüst falkorona található, amely a település városi rangját jelzi. (GRL)

Éjszakai tüzesetek

A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán és a hajnali órákban a Maros megyei tűzoltókat három esethez riasztották.

Éjfél körül a marosvásárhelyi tűzoltókat a Kövesdombra, egy szemeteskonténerben keletkezett tűz oltása miatt riasztották. Hajnali 4.30 óra körül egy kigyulladt családi házhoz

Palotailvára irányították a tűzoltókat, ahol a maroshévízi, a dédai és a palotailvai önkéntes tűzoltók is beavatkoztak. 5.40 óra körül Szovátán, a Rigó utcában egy közúti baleset miatt eltört az utcai gázvezeték, ahol a szovátai munkapont tűzoltói és a DelGaz Grid csapata megfelelő óvintézkedéseket tett – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (szer)

Közkívánatra: nőnapra nagy sikerű HAHOTA-kabaré!

A marosvásárhelyi HAHOTA színtársulat *BOLOND A VILÁG!* című fergeteges kabaré-előadásának jó híre gyorsan terjed, és még gyorsabban fogynak a jegyek! A nagy igényre való tekintettel március 7-én, szombaton délután 5 és este 8 órától, valamint utoljára, március 8-án, vasárnap este 7 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében lehet megtekinteni előadását!

Fellépnek: Puskás Győző, Cseke Péter, Csíki Hajnal, Cseke Erzsébet, Szőlősi P. Szilárd és Jakab Bodoni Ildikó.

Rendező: Kovács Levente.

A teljes műsorrend, valamint a jegyvásárlási és foglalási információk megtalálhatók a www.hahota.ro weboldalon.

Kirándulás Torockóra és Nagyenyedre

A Maros megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez március 7-én Torockóra és Nagyenyedre. Érdeklődni a 0265/264-442 vagy a 0744-928-299 telefonszámokon lehet naponta 9–14 óra között. Utolsó jelentkezési nap: február 27.

RENDEZVÉNYEK

Nyitott kapuk a Művészeti Egyetemen

Február 27. – március 1. és március 6–8. között kerül sor a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Nyitott kapuk című rendezvénysorozatára. Az eseménysorozat keretében bemutatkoznak a színész, bábszínész, rendező, teatrológia, drámaírás, filmfotó-média, látványtervező és zene szakos hallgatók és oktatók. A különböző profilú szakokat tematikus egységekben mutatják be, az érdeklődők két hétvégén több ingyenesen látogatható rendezvény – vizsgaelőadások, szakmai beszélgetések, mesterkurzusok – révén tekinthetnek be a szakmai képzés kulisszái mögé. A programokra a szervezők mindenkit várnak, aki pályaválasztás előtt áll, érdeklődik a művészet titkai iránt, vagy csak kíváncsi a színin zajló folyamatokra. A tevékenységekre a Művészeti Egyetem Köteles Sámuel utcai főépüle-

tében, a Pálffy-házban, valamint a Levél (Frunzei) utcai Stúdió 2.1-ben kerül sor.

Bemutatják a Jókai Erdélyben című dokumentumfilmet

A nagyközönség számára a reformkort talán Jókai Mór regényei mutatják be a legérzékletesebben, ebbe a világba kalauzolja a nézőket február 27-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi Teleki Téka Beszélő Könyvek sorozatának legújabb rendezvénye. Ezúttal, kivételesen, nemcsak beszélgetésre kerül sor a könyvtár emeleti dísztermében, hanem Maksay Ágnes és László Loránd Jókai Erdélyben című dokumentumfilmjének marosvásárhelyi bemutatójára is. A premiert követően Maksay Ágnest, a film rendezőjét, forgatókönyvíróját és T. Szabó Levente irodalomtörténészt, a film tudományos munkatársát, forgatókönyvíróját a film létrejöttéről és Jókairól, illetve a Jókai-szövegek reformkorkképéről az esemény házigazdája, Lázok Klára kérdezi.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Elnapolták a premontrei apát kilakoltatását

A nagyváradi városvezetés kérésére egy későbbi, egyelőre ismeretlen időpontra halasztották Fejes Rudolf Anzelm premontrei apát hétfőre tervezett kilakoltatását. A szerzetes mintegy 200 támogatójának körében, a premontrei templom lépcsőjén, szakadó esőben várta a végrehajtót, de nem érkezett meg.

Fejes Rudolf Anzelm apát, váradhegyfoki prépost-prelátus kilakoltatásáról január 29-én döntött a nagyváradi bíróság az önkormányzat kérésére. A kilakoltatás annak ellenére végrehajtandó, hogy az ítélet nem jogerős, és a bíróság az apát által megfogalmazott alkotmányossági kifogást is elfogadta. A végrehajtói felszólítás szerint hétfőn 10 órakor kényszerkilakoltatást hajtottak volna végre az apát ellen, de ez nem történt meg. Az apát az előzetesen közölt időpont előtt misét tartott a premontrei templomban, majd mintegy 200 híve és támogatója körében a templom lépcsőjén, szakadó esőben várta kilakoltatását. A csendőrök a forgalmas belvárosi utca két oldalára, a járdára terelték fel a vele együttérzőket, akik közül sokan az üdvözlégyet imádkozták. Az apátot és kíséretét a jelzett időpontban senki nem értesítette a halasztásról. A jelen lévő újságírók egy részét a Nagyváradi Polgármesteri Hivatal sajtóosztálya tájékoztatta erről. Az elnapolást azzal indokolták, hogy a kilakoltatás zavarta volna a rendház közvetlen szomszédságában lévő Mihai Eminescu Főgimnáziumban – az egykori premontrei gimnáziumban – zajló oktatást. A közleményben hangsúlyozták, hogy a halasztás „szigorúan adminisztratív és ideiglenes jellegű”, és a kilakoltatási procedura továbbra is érvényben van, csak ezt egy későbbi időpontban hajtják végre, amikor nem zavarja az oktatást.

Moza Gheorghe Sorin végrehajtó megerősítette a halasztás tényét, és közölte, hogy a kilakoltatás újabb időpontjáról postán értesítik az érintettet.

Fejes Rudolf Anzelm úgy értékelt: a vele szolidaritást vállalóknak köszönheti, hogy elnapolták a kilakoltatást. „Mert nem akartak erőszakkal ennyi nép előtt betörni hozzám, mert megtehették” – fogalmazott. Az apát a sajtónak elmondta: a hétfői nap folyamán bármikor kilakoltathatják, és addig a templom lépcsőjén fog várni, míg nem értesítik hivatalosan. „Hát kiraknak az utcára. Mindegy, hogy most állok vagy később” – mondta. Mint közölte, hálát érez, hogy nagyon sokan – körülük ismeretlenek, külföldről érkezettek – szolidaritást vállaltak vele, és fontosnak érezték kiállni az igazságért.

Az MTI kérdésére kifejtette: kilakoltatása esetén van „szükségmegoldás”, de hangsúlyozta, hogy hivatalos munkaszerződés köti az épülethez, mely a prépostság adminisztratív székhelye. „Itt

van a levéltár, a kormányzati iratok, minden. (...) Egyházi törvények szerint sem lehet elhagyni” – mondta. Hozzátette: a rendházat 1997-ben civil jogi részről is elismerték jogi személyiségként. „Egy hamis telekkönyv alapján” akarják kilakoltatni, és a sürgősségi eljárással zajló per alatt minden jogi érvéket elutasították. „Tehát látszik, hogy ez egy jól megtervezett és felépített akció volt” – tette hozzá. Újságírói kérdésre elmondta: az ügyben több per van folyamatban. A kilakoltatását kimondó alapfokú ítélet ellen is fellebbezést nyújtott be, a tárgyalás március 19-én lesz.

Ciprian Vasile Olinici vallásügyi államtitkárt is tájékoztatta helyzetéről, mivel a román állami apparátusban az államtitkárság kompetens az egyházak védelmére. Az államtitkár szeptemberben járt nála, és megígérte, hogy közvetíteni és tárgyalni fog az ügyében, de nem történt előrelépés – mondta.

A nagyváradi önkormányzat tavaly májusban küldött kilakoltatási végzést Fejes Rudolf Anzelmnek, amelyben felszólította, hogy hagyja el a premontrei rendházat, mivel azt a város tulajdonának tekintik, és az egykori premontrei gimnázium, a jelenlegi Mihai Eminescu Főgimnázium épületével együtt fel akarják újítani. Mivel az apát nem tett eleget a felszólításnak, az önkormányzat bírósághoz fordult, a nagyváradi bíróság pedig a kilakoltatásáról döntött.

A rendfőnök korábban úgy nyilatkozott, hogy az ingatlan a premontrei rend tulajdonában van a legfelsőbb bíróságon született ítélet nyomán.

Cristian Popescu, a Nagyváradi Polgármesteri Hivatal ingatlanügyi osztályának helyettes ügyvezető igazgatója ezzel szemben a Krónika portálnak azt mondta, hogy a kilakoltatás tárgyát képező, az apát által használt öt helyiség – a kolostor termei – azonos helyrajzi számmal rendelkeznek, mint a rendház melletti egykori premontrei gimnázium, amely szerintük az önkormányzat tulajdona. Hangsúlyozta: létezik egy bírósági ítélet, miszerint az egykori premontrei gimnázium épülete a város tulajdona, az apát azonban ezt a bírósági döntést nem hajlandó elismerni.

A premontrei rend az elmúlt évtizedekben perek tucatjait indította a román állam és intézményei ellen annak érdekében, hogy visszaszerezze nagyváradi ingatlanvagyonát, mely több reprezentatív nagyváradi és felixfürdői épületből, valamint mintegy 1100 hektár földterületből állt. Az egyházi ingatlanok restitúciós bizottsága korábban arra hivatkozva tagadta meg a rend egykori nagyváradi iskolájának a visszaszolgáltatását, hogy a telekkönyv szerint az épület már 1936-tól a román államé volt, így nem illetékesek dönteni, mivel csak a kommunizmus idején elkobzott ingatlanokkal hivatottak foglalkozni. (MTI)

A parlament a hibás a korrupciós ügyek elévülése miatt

A jogszabályok gyakori és kiszámíthatatlan változása továbbra is a korrupcióellenes ügyészség (DNA) munkájának egyik legsúlyosabb akadálya – jelentette ki a hároméves mandátumának mérlegét ismertető sajtótájékoztatóján Marius Voineag főügyész.

A DNA leköszönő vezetője elmondta, hogy a sikerek ismeretése mellett szólni szeretne azokról a rendszerszintű akadályokról is, amelyekkel az ügyészek a munkájuk során szembesülnek. Elsőként a jogszabályi környezet kiszámíthatatlanságát említette, ami szerinte továbbra is jelentősen csökkenti az intézmény hatékonyságát. Elmondta, hogy az elmúlt években „százával évültek el büntetőügyek” – 2025-ben például 64 korrupciós eljárást szüntettek meg a bíróságok elévülés miatt –, mert a parlament nem igazította a jogszabályokat az alkotmánybíróság határozataihoz. „Minden elévült ügy elveszett munkát jelent” – fogalmazott a főügyész. Szóvá tette azt is, hogy az állam ellenőrző intézményei az elvártnál gyengébben működnek együtt a DNA-val: kevés feljelentést továbbítanak az ügyészségnek, és csak korlátozottan támogatják az ügyészek operatív munkáját. Hangsúlyozta, hogy a korrupció rendszerszintű visszaszorításához hatékony intézményi együttműködésre is szükség van, mert „a társadalom nem csupán látványos ügyeket, hanem összehangolt állami fellépést vár”. Voineag sérelmezte azt is, hogy az igazságszolgáltatásról szóló közbeszéd túlpolitizált és megosztó. Mint mondta, sok szó esik szimbolikus és konfliktusos témákról, miközben háttérbe szorulnak azok az alapvető kérdések, hogy mennyire működik hatékonyan az igaz-

ságszolgáltatás, és mennyire bíznak benne az állampolgárok. Hozzátette, hogy az igazságszolgáltatás politizáltsága tovább gyengítheti a rendszer iránti állampolgári bizalmat. Mandátuma eredményeit ismertetve Voineag elmondta: a bírósági felmentések aránya a hivatalba lépésekor mért 27 százalékról 9,59 százalékra csökkent, a DNA-hoz visszaküldött vádiratok aránya 6,42 százalékról 1,63 százalékra esett vissza, miközben jelentősen nőtt a büntetőeljárások során zárolt vagyonok értéke. Kiemelte, hogy a DNA jelentősen bővítette a személyi állományát, hozzájárult az OECD-csatlakozási folyamathoz, és több millió eurós beruházásokat hajtott végre uniós forrásokból. Beszámolója szerint 2025-ben 2599 büntetőeljárást indítottak, az összesen 5556 eljárásból 1592-t zártak le, 114 vádiratot állítottak össze és 253 vádalkut kötöttek. Összesen 792 személyt állítottak bíróság elé, 16 százalékkal többet, mint 2024-ben, és közülük 247 vezető tisztséget betöltő személy volt. A főügyész hangsúlyozta: a DNA elsősorban a magas szintű korrupcióra – miniszterekre, államtitkárokra, megyei tanácselnökökre, magas rangú köztisztviselőkre – összpontosított, és olyan területekre is kiterjesztette vizsgálatait, ahol korábban ez lehetetlennek tűnt. Voineag elmondta azt is, hogy a korrupcióból származó vagyon visszaszerzése kiemelt cél volt a hároméves mandátuma alatt: 2025-ben mintegy 254 millió lej értékben foglaltak le javakat, és az év végén a lefoglalt javak összértéke meghaladta a 320 millió lejt. Hozzátette, hogy a DNA költségvetése 2025-ben 291,6 millió lej volt, amelynek 98,73 százalékát felhasználta. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

A sokéves átlagnál melegebb idő lesz

A következő két héten a hegyvidék kivételével az ország nagy részén többnyire fagypont fölötti nappali hőmérsékleti értékek várhatók, csapadékra február utolsó napjaiban és március elején van kilátás – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) február 23. és március 8. közötti időszakra vonatkozó, hétfőn közzétett előrejelzéséből. A prognózis szerint Erdélyben a nappali maximumok február 26-ig átlagosan 6 fok körül alakulnak, majd február végén és március első napjaiban fokozatos felmelegedés kezdődik, a térség nagy részén általában 10-12 fok fölötti értékekkel. Az éjszakai hőmérséklet jelentősebb ingadozást mutat: az első napokban várható 0-2 fok körüli átlagról február 27-én mínusz 8 fokig süllyed, majd ismét fokozatosan emelkedik, március 4. után 0 fok körüli értékekkel. Csapadék február 25-ig, illetve március 4. után valószínűbb. A hegyvidéken február 24–26. között a nappali hőmérséklet enyhén lehül, a maximumok átlaga mínusz 2 fokra csökken. Február 27. után melegebb időszak következik, március 7-ig a nappali csúcsértékek 3-4 fok körül várhatók. Az éjszakai minimumok többnyire mínusz 4 és mínusz 2 fok között váltakoznak, február 25–27. között azonban mínusz 8 és mínusz 6 fok közé süllyednek. Csapadék a hegyvidéken is február 24-25-én, illetve március 4. után valószínűbb. (Agerpres)

Románia támogatja a 20. szankciócsomag bevezetését Oroszország ellen

Románia támogatja az Európai Unió 20. szankciócsomagjának elfogadását Oroszország ellen, amely háborújában nemcsak hagyományos fegyvereket, hanem dezinformációs kampányt is alkalmaz, amivel megpróbálja gyengíteni az uniót – jelentette ki hétfőn Oana Țoiu külügyminiszter a Külügyek Tanácsának ülése előtt. Hangsúlyozta ugyanakkor az energiahálózat összekapcsolásába történő beruházások növelésének fontosságát, mind Moszkvának az energiát fegyverként használó hozzáállásának, mind Ukrajna háború utáni újjáépítési tervének szempontjából. A román külügyminiszter szerint fokozni kell a nemzetközi nyomást Oroszország ellen, amelynek „meg kell fizetnie tetteiért”. Szerinte a helyes stratégia egy új EU-szankciócsomag bevezetése Moszkva ellen, és ugyanakkor az Európai Uniónak biztosítania kell, hogy Oroszország ne tudja növelni a profitját. (Agerpres)

Kényszerleszállást hajtott végre egy repülő Bukarestben

Bukarestből az egyiptomi Hurghada felé vasárnap felszálló repülő, amelynek pilótája elindulás után lehetséges kabinnyomás-problémát jelentett be, biztonságban leszállt ismét a Henri Coandă repülőtéren, az utasok közül senki nem szorult orvosi ellátásra – közölte vasárnap este a katasztrófavédelmi főfelügyelőség (IGSU). A felügyelőség szerint a pilóta bejelentése után a hatóságok azonnal életbe léptettek preventív jelleggel egy baleseti protokollt. Nem volt szükség a bevetésre. Az IGSU szerint a hattagú legénység mellett 180 utas volt a gépen. (Agerpres)

„Ég vagy nem ég a ház?”

(Folytatás az 1. oldalról)
hogy a helyi adóemelés feszültségeket keltett a főként magyarok lakta területeken, hangsúlyozva, hogy: „Nagyon nagy a teher az emberek, és ezt meg kell értenünk, és meg kell próbálnunk megtalálni a legjobb és leggyorsabb megoldásokat. De ezt a témát nem nyitottuk meg, mert mások döntenek róla”.

A véget nem érő koalíciós színjáték okán, és miután a múlt pénteki kormányülést félbeszakították, mert

három PSD-s miniszter megtagadta az adminisztrációs megszorításokról szóló sürgősségi rendelet aláírását azzal, hogy „a megszorítások nem reformokat jelentenek”, politikai és gazdasági elemzők megállapították: évek óta a PSD és a PNL egy része, a régi USL által vezetett „reformokban” élünk, olyan reformokban, amelyek nagy „bevételt” jelentettek a hitelekől. Elértük a GDP 9,4%-os hiányát, és fennáll a veszélye annak, hogy „szemétbe”

kerülünk, ami azt jelenti, hogy nem marad pénz nyugdíjakra és fizetésekre. A PSD – vélik – most egy gazdaságélénkítési programot akar, ami olyan pénzt jelent, amivel nem rendelkezünk, vagy szlogeneket, hogy boldoggá tegye a párt szavazóit? Ha a gazdasági fellendülés lehetséges lenne anélkül, hogy rengeteg pénz tűnnék a gazdaságba, minden ország boldog lenne. A PSD a politikai klientúrájának akar pénzt, nem az egész gazdaság-

nak. Bolojan őrületnek nevezte 12 milliárd eurót fizetni csak kamatként, és további 30-40 milliárd eurót hitelrészletekben egy 133 milliárd eurós költségvetésből. Ezért emelte az adókat és illetekeket...

A költségvetési hiány közben bizonyos mértékig csökkent. Ezért a Fitch hitelminősítő intézet fenntartotta a BBB minősítésünket, negatív kilátásokkal. Románia hitelfelvételi képessége és így a nyugdíjak és fizetések kifizetésére való képessége a hitelminősítő intézetek döntéseitől függ. Ezt csak a PSD politikai-gazdasági „filozófi-

ája” számára nehéz megérteni, vezetőinek elsődleges küldetése a PSD szavazóinak megtartása a 2028-as választásokon.

Az elemzők egységes véleménye: a 2026-os költségvetés esetén nehezen hihető, hogy Bolojan egy túlértékelt bevételekkel teli költségvetést fog aláírni, a PSD politikai klientúrájának igényeit kielégítendő.

Ám sokak szerint Bolojan „reformja” nemzetbiztonsági kockázatot jelent, különösen, hogy a katonaság és a rendőrség is általános sztrájkra készül. Ég tehát, vagy nem ég a ház?

Információs táblát helyeztek el a várban

A város természeti csodái

Február 20-án, pénteken rendhagyó eseményre került sor Marosvásárhelyen: a délelőtt folyamán a Milvus Csoport helyezett el információs táblát a középkori vár udvarán az *Egy természetbarátabb város* című projekt keretében. A táblával a szervezők célja, hogy interaktív módon hívják fel a figyelmet az odvas, öreg fák fontosságára.

Szeredai Vivien

A tájékoztatót a Maros Megyei Múzeum Régészeti és Történeti Osztályának közelében helyezték el. Segítségével megtudhatjuk, mely madárfajok használják az odúkat fészkelőhelyként, illetve azt is, hogyan kínálhatunk alternatívát a madaraknak a családalapításhoz, ha nincsenek öreg fák a környéken. Egy érdekes, interaktív rész is helyet kapott a táblán, ami bepillantást enged egy odú belsejébe, az érdeklődők pedig azt is kipróbálhatják, hogyan készít fészkelőhelyet a harkály.

Papp Judith biológus, a Milvus Csoport munkatársa elmondta, hogy a tábla egy korábbi Swimathon eseményen gyűjtött adományokból valósulhatott meg, és elsősorban oktató szerepe van.

– A tábla célja, hogy felhívja a látogatók figyelmét a városi természetre, az itt élő élőlényekre, valamint az öreg, odvas fák fontosságára. Bemutatja azokat a madárfajokat, amelyek odúban költenek: akár természetes odúban, akár harkályok által készített üregekben. A táblán látható QR-kód egy részletesebb cikkhez vezet, amely tovább bővíti az érdeklődők ismereteit. Az interaktív rész pedig lehetővé teszi, hogy a látogatók betekintést nyerjenek egy természetes és egy mesterséges odú belsejébe, és közelről megfigyelhessék egy cinke

fészkrét, tojásait és fiókáit – mondta.

A biológus a sajtónak nyilatkozva többek között kiemelte, hogy nem csupán az erdős részeken kell vigyázni a természetre, hanem minden más területen is.

– Sokan azt gondolják, hogy a természetet csak az erdőkben kell védeni, de a városban is van természet, amit gondoznunk kell. Ilyenek például az üreges, öreg fák is, amelyeket nem feltétlenül kell kivágni, amint megöregednek, hiszen ezek szintén nagyon fontosak, ugyanis minél öregebbek és üregeesebbek,

annál több faj függ tőlük – a rovaroktól kezdve a madarakig, emlősökig.

A szakértők arra ösztönzik a lakosságot, hogy védje az öreg fákat, még akkor is, ha részben korhadtak vagy üregesek, hiszen rengeteg fajnak biztosítanak élőhelyet. Ahelyett, hogy gyorsan eltávolítanánk őket, ezeket a fákat meg kell őrizni, egészen addig, amíg nem jelentenek veszélyt a járókelőkre. Azokon a területeken, ahol nincsenek ilyen fák, mesterséges üregeket lehet építeni és elhelyezni, elsősorban ősszel, ugyanis az üregek télen éjszakai menedékhelyként szolgálnak a madarak számára, amiket aztán tavasszal fészkelésre használnak – tojásrakásra, kotlásra és fiókáik felnevelésére.

Fotó: Nagy Tibor

Tankönyvprogram Erdélyben

Az RMDSZ és a Communitas Alapítvány pályázatot hirdet tankönyvírók és szerzői csapatok számára a Babeş–Bolyai Tudományegyetem, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a Kreatív Kiadó és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége szakmai partnerségével. A kezdeményezés a Tankönyvprogram itthon Erdélyben keretében valósul meg. Célja korszerű, magyar nyelvű tananyagok létrehozása az új tantervi követelményekhez és a kompetenciaalapú oktatás elveihez igazodva, valamint a romániai magyar oktatás felzárkóztatásának elősegítése az állami oktatási rendszer menetrendjéhez és követelményeihez.

A program kiindulópontja, hogy a romániai magyar középiskolai oktatásban évtizedek óta jelentős hiány mutatkozik az eredetileg magyar nyelven megírt tankönyvek terén. Az anyanyelven készült tananyagok bizonyítottan hozzájárulnak a jobb megértéshez, a tanulási motiváció erősítéséhez és a tudományos gondolkodás pontosabb elsajátításához. A kezdeményezés ezért hosszú távon a magyar nyelvű középiskolai tankönyvfejlesztés újraindítását és megerősítését célozza.

A most meghirdetett pályázat az idén 9. osztályt kezdő diákok számára készülő új tananyagok megírására irányul, és négyéves távlatban kívánja megalapozni az anyanyelvű középiskolai oktatás tartalmi kereteit. A program fokozatosan a 9–12. osztály teljes képzési ciklusára törekszik korszerű, magyar nyelven írt tankönyveket és segédanyagokat biztosítani, a romániai tanügyi követelményekhez igazodva.

„A magyar nyelvű tankönyvek megalkotása közös felelősségünk, hiszen csak így biztosíthatjuk, hogy diákjaink saját nyelvükön, korszerű és érthető tankönyvekből tanulhassanak. Ez a program hosszú távon meghatározhatja az erdélyi magyar középiskolai oktatás minőségét és jövőjét” – hangsúlyozta Kallós Zoltán államtitkár.

A felhívásra azok a pedagógusok jelentkezhetnek, akik jelenleg magyar diákokat tanítanak vagy korábban tanítottak, és szívesen bekapcsolódnának az új tankönyvek és oktatási segédanyagok megírásába. Tantárgyként lehet jelentkezni, egyénileg vagy szerzői csapatban.

A pályázat részletes feltételei és a jelentkezéssel kapcsolatos tudnivalók megtalálhatók a Communitas Alapítvány honlapján. *(közlemény)*

Szívhalált megelőző program

A hirtelen szívhalál megelőzésére irányuló országos program két új központtal bővül, a marosvásárhelyi sürgősségi klinikai kórházzal és a Craiova megyei sürgősségi klinikai kórházzal – jelentette be szombaton az egészségügyi miniszter.

Facebookra írt bejegyzésében Alexandru Rogobete arról tájékoztattott, hogy a két kórház része lesz annak az országos hálózatnak, amely az egészségügyi minisztérium által finanszírozott, a ritmuszavarok okozta hirtelen szívhalál megelőzésére irányuló kiemelt intézkedések programját valósítja meg. A miniszter szerint a gyakran szívritmuszavarok okozta hirtelen szívhalál továbbra is az egyik vezető halálok, de a magas kockázatú betegeknel egy implantálható kardioverter defibrillátor (ICD) beültetése megelőzheti a súlyos aritmia okozta halált.

A hirtelen szívhalál megelőzésére szakosodott kórházhálózat kibővítése révén korlátozzák a felesleges áthelyezéseket, és növelik az intervenciók kapacitást az integrált regionális központokban – mutatott rá az egészségügyi miniszter. *(Agerpres)*

Bocskai ma is egymás iránti felelősségre szólít

Vasárnap zárult az idei Bocskai Napok rendezvénysorozata, amelynek keretében a házigazda Nyárádszereda mellett magyarországi testvérvárosai, Szerencs és Hajdúdorog is ünnepeltek, hiszen mindannyiukat a közös történelem és Bocskai István fejedelem nagysága köti össze.

Gligor Róbert László

Bocskai István nemcsak fejedelem volt, hanem korát meghaladó gondolkodó, aki felismerte: egy nemzet megmaradása a szabadság, a hit és az önrendelkezés szilárd talaján áll. Olyan történelmi időszakban vállalta a vezetést, amikor Erdély és a magyarság sorsa bizonytalan volt, mégis volt bátorsága kiállni az igazságért, a vallásszabadságért és a közösség jogaiért. Bölcsessége abban rejlett, hogy nem a pusztá hatalmat kereste, hanem a békét, az egyensúlyt és a jövő lehetőségeit. Öröksége ma is időszerű: arra tanít bennünket, hogy a legnehezebb időkben sem szabad lemondanunk önazonosságunkról, hitünkéről és egymás iránti felelősségünkéről. Útravalója számunkra a kitartás, az összefogás és a meggyőződés, hogy közösségként mindig erősebbek vagyunk, mint külön-külön.

Ezzel a gondolatokkal fogadták

a szervezők vasárnap délbén Nyárádszereda főterén, Bocskai István szobránál az ünneplőket. A 33. alkalommal megszervezett ünnepsorozat központi rendezvénye délelőtt ökumenikus istentisztelettel, úrvacsoravétellel, valamint a helyi Bocskai István Elméleti Líceum diákjainak zenés-irodalmi műsorával kezdődött a zsúfolásig telt főtéri református templomban, ahol Balázs Pál szerencsi református lelkész hirdette az ígét, Tőkés Attila helyi lelkipásztor pedig Berzsényi Dániel szavaival emléktette az ünneplőket: „Nem sokaság, hanem Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat”.

„Amikor itt, Bocskai István szobránál fejet hajtunk, nem csupán a múlt egy dicső fejezetét lapozzuk fel, hanem egy olyan örökséget idézünk meg, amely ma is irányítónként szolgál mindannyiunk számára” – hangoztatta a szobornál tartott beszédében Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa képviselőjében dr. Balogh András Márton konzul, aki az egykori fejedelmet országalapítóként méltatta, hiszen szilárd alapokat rakott le, amelyre később Erdély aranykorát építette felle Bethlen Gábor és I. Rákóczi György. „Ma a mi feladatunk csupán annyi, hogy ne mulasszuk el a lehetőségeket, ne engedjük el egymás kezét, ne feledjük: a nemzet jövője nem magától épül, hanem a mindennapi munká-

ból, a közös felelősségből, a hitből és a kitartásból” – figyelmeztetett a diplomata.

Az RMDSZ Maros megyei elnöke arra emléktette az ünneplőket: Erdélyben a helytállásunk ma nem karddal történik, hanem intézmények megtartásával, iskolák fenntartásával, anyanyelvünk vállalásával, templomaink, közösségi tereink megtöltésével, egymás melletti kiállással. Bocskai idején a fizikai túlélés volt a tét, ma a lelki és kulturális megmaradás. „Ebben a küzdelemben nem vagyunk egyedül.

Nyárádszereda évente ünnepségsorozattal tiszteleg a nagy fejedelem emléke előtt

rója azt hangsúlyozta: Nyárádszereda, Szerencs és Hajdúdorog a magyar nemzet három aprócska, de nagyon fontos közössége, amelyeket Bocskai ma is élő és kézzelfogható eszméje köt össze. „Büszkeség és nagy feladat, amit ránk hagyott a nagy fejedelmünk” – mondta Horváth Zoltán.

A rendezvény házigazdájá, Tóth Sándor nyárádszeredai polgármester arra mutatott rá: Bocskai végrendelete több mint négyszáz év után is érvényes, és élő üzenetet hordoz: az összetartozás örök parancsát, az egység, az egymás iránt felelősség, a közös sorsvállalás üzenetét, azt az erkölcsi alapot, amelyre ma is lehet és kell építeni közösségeinket. „A mi hivatásunk nemzeti identitásunk élő, cselekvő megőrzése, lélegző, alkotó, jövőt építő valóságként. Így gondolkodtak elődeink, nagyjaink, akik a felelősség útját választották” – hangoztatta a városvezető.

A tisztelgő ünnepség zárásaként a fejedelem szobrát megkoszorúzták a három település önkormányzatainak és gyülekezeteinek képviselői, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa, a nyárádszeredai egyház-községek, tanintézmények, kulturális és közösségi civil szervezetek, a megyei önkormányzat, a megyei RMDSZ, az EMSZ helyi szervezete, továbbá mézlovagrendek képviselői.

„Én is csak egy kollázs vagyok”

André Ferenc kötetben élő játéka

Nagy Székely Ildikó

„József Attila altatót ír saját magához, a ChatGPT levelet József Attilához, és egy vers erejéig még a mozdony is megszólal” – olvasható André Ferenc *Százhúsz csikorgó télen át – Hangjátékok József Attilára* című legújabb verseskötete fül-szövegében. A Gutenberg Kiadó gondozásában megjelent könyvet február 20-án, pénteken este mutatták be a Látó Irodalmi Játékok rendezvénysorozat keretében, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Underground termében, ahol az illusztrátor, Hatházi Rebeka alkotásából minikiállítás nyílt.

A hármas lírai szaltókban bővelkedő – József Attila világába Ady, Nemes Nagy Ágnes, Pilinszky, Weöres Sándor és még számos költő-riás hangján belépő – kötetről az együttlét házigazdjaként Kányádi Orsolya kérdezte a szerzőt és a verseket továbbgondoló, különleges képi világ megteremtőjét.

– *Ha megérkezne ide József Attila, átnyújtaná neki ezt a kötetet?* – hangzott el a beszélgetést indító kérdés.

– Nyilván igen. Kíváncsi volnék, hogy mit gondol rólam, és mit gondol arról, hogy én mit gondolok róla. Minden költő, amikor megmutatja a verseit valakinek, reménykedik, hogy tetszeni fog, hogy annak, amit csinált, amit épített, van hagyománya, folytatása, utóélete, és hátha néhol érdemben csillan meg egy kötetben az, amit ő elkezdett, annak a továbbáramlása, továbbcsordulása – válaszolta André Ferenc, majd a könyv előéletéről mesélt. Megtudtuk, hogy a „hangjátékok” első hét változata egy 2024-es ódapályázatra született.

– Már nem tudom, honnan jött az első ötlet. A jegyzetfüzetembe elkezdtem leírni, hogy hogyan írna Nemes Nagy, Pilinszky, Orbán Ottó vagy épp a mozdony egy ódát József Attilához. Ezeket a szövegeket kezdtem kidolgozni a pályázatra, amely-

nek a határideje vészesen közeledett. Miután a pályázat lezárult, éreztem, hogy még van egy csomó ötletem. Abban az évben volt József Attila születésének 119. évfordulója, a következő évben pedig a 120., és úgy éreztem, hogy jó lenne ezt megünnepelni. Így lett ez az anyag teljes kötetté.

Káoszok megjelenítője

A szerző azt is elárulta, hogy eredetileg Kürti Andreát kérte fel a könyv illusztrálására, de miután elküldte neki a verseket, rájött, hogy azok sokrétűségéhez, „káoszaihoz” Hatházi Rebeka képi világa áll igazán közel. Ezt egyébként az első munkamegbeszélésen maga Kürti Andrea is javasolta a költőnek.

Kányádi Orsolya a továbbiakban az illusztrátort kérdezte arról, hogyan fogadta a számos magyar költő lelki-világának vizuális megjelenítésére, kollázsolására irányuló felkérést. Hatházi Rebeka elmondta, hogy amikor látta, hogy Kürti Andreától és André Ferencről kapott telefonos üzenetet, magában már akkor igent mondott, amikor még nem is tudta, hogy konkrétan miről van szó.

Gúny és keserűség helyett

– *A magyar irodalom nagy örökségét vette a válladra ebben a kötetben, hogy bemutasd József Attilát más szerzők stílusán, formáin, tarta-*

lomvilágán keresztül. Milyen játékszabályaid voltak, és miért állítottad ilyen kihívás elé saját magad? – tudakolta André Ferencről a moderátor.

– Ha nincs kihívás, akkor nem is izgalmas megírni egy szöveget. Én nem tudok nem úgy írni, mint amit tanultam, minden egyes sorom azért olyan, amilyen, mert olvastam másokat, láttam, hogy mások hogyan csinálják, ez alapján merek én is valamiket kipróbálni. Az arányérzék, az egyensúlyjáték, az a figyelem, amit mások művészetében megtalálok, átszűrődik hozzám. Én is csak egy kollázs vagyok ilyen értelemben, mert minden, amit tudok, egy kollázs annak, amivel találkoztam. A korábbi köteteimbe is elég gyakran bekerültek hommage-versek, megidéződések. Itt nem volt olyan szabály, hogy ki kerülhet be, ki nem. Olyan szerzőkhöz nyúltam, akikről éreztem, hogy olyant tudnak a nyelvről, a világról, az emberről, amit én is szeretnék megtanulni – fejtette ki a szerző, majd azt is hozzátette, hogy Orbán Ottó vagy Parti Nagy Lajos költészetéhez könnyű volt kapcsolódni, de például Babits hangján megszólalni kihívást jelentett a számára, főleg azért, hogy a vers ne legyen parodisztikus. Nehéz feladat volt a megannyi József Attila-s poén alapmotívumaként szolgáló mozdony megszólaltatása is, André Ferenc ugyanis arra törekedett, hogy ne

a gúny, cinizmus, keserűség, kilátástalanság, hanem a lüktetés, az erő, a súly épüljön be ezekbe a szövegekbe.

– Arra is próbáltam figyelni, hogy amikor megidézek egy költőt, az ne csak akkor legyen értelmezhető, ha az olvasó a megidézett hangnak a teljes életművét ismeri, hanem önálló szöveggént is funkcionáljon, és esetleg kaput nyisson arra, hogy az adott szerzőnek tovább olvassák a költészetét – tette hozzá André Ferenc, aki KAF megszólaltatásán is sokat dolgozott, részben a személyes érintettség, részben a néhai költőzseni verseinek retorikai, poétikai referenciális mélysége miatt.

„Nem Adyt kell illusztrálnom”

A munkamódszeréről Hatházi Rebeka is mesélt. Bevallotta, hogy amikor először elolvasta a kéziratot, nagyon megijedt, mert úgy érezte, irodalomtörténet szempontjából nem elég művelt ehhez a feladathoz.

– Amikor aztán leültem dolgozni, rájöttem arra, hogy én nem Adyt illusztrálom, hanem André Ferit, és inentől kezdve felszakadt bennem egy gát. Természetesen olyan dolgokhoz nyúltam, amelyek elengedhetetlenek voltak ahhoz, hogy az adott költők korszakát megjelenítsék, ezekkel játszadoztam a mai világot keverve a századfordulóval vagy

éppen a nyolcvanas évekkel. A folyamat maga abban állt, hogy kivágtam nagyon sok mindent, elolvastam egy szöveget, és elkezdtem gyűjteni hozzá a kivágott dolgokat, amelyekről úgy éreztem, hogy kötődnek a szöveghez, és találnak ahhoz, amit a szöveg elolvasásakor éreztem.

André Ferenc hozzátette: a versek is kollázsszerűen születtek, hiszen az egyes alkotóknak nem a teljes életművét tükrözik, hanem bizonyos aspektusokat, hangulatokat. Rebeka inspirációjára egy kollázsváltozatot is készített kizárólag József Attila-sorokból. A versek között egyébként dalszerzők hangján megszólalók is vannak, egyebek mellett Beton.Hofi magyar rapper is belépőt kap József Attila világába.

– *Hol van mindebben André Ferenc?* – kérdezte a szerzőt Kányádi Orsolya.

– Azáltal vagyok benne, hogy megírhattam azt, ami foglalkoztat. Az, hogy kiket választottam, a „playlist” már árulkodik arról, hogy milyen a gondolatvilágom és az is, hogy milyen témákat, hangvételeket emeltem ki az egyes szerzők korpuszából.

Az estet természetesen felolvasás is színesítette, Kovács András Ferenc, Nemes Nagy Ágnes és Beton.Hofi alkotói világa üzent a József Attila-féle univerzumnak.

Fotók: Magyar Botond

Megjelent a Várad folyóirat februári száma

A Várad folyóirat legfrissebb lapszáma a kortárs magyar irodalom és kultúra gazdag tárházát tárja az olvasók elé.

A szépirodalmi rovat fő vonalát László György *Sorsrablók* című tragiko-bohózata adja. A prózai írások az identitás és az emlékezet kérdéseit járják körül: Bökös Borbála *A számárfejű menyasszony* című novellájában erdélyi családi titkok nyomába ered, míg Szentgyörgyi László *Lúzerek* című írása a rendszerváltás utáni sorsok kíméletlen tükre. Mircea Pricăjan nemzetközi távlatba helyezi a szorongást Nagyváradon és Amszterdamban játszódó elbeszélésében, Vicei Károly pedig a diktatúra börtönvilágának fojtogató emlékeit idézi meg.

A lírai anyagokban a belső szabadság és a külvilág határa mosódik el. Ambrus József Faludy szellemét megidéző versei, Czilli Aranka kert-metaforára épülő *Tűzpróbája*, valamint Fábián Judit babszemnyi, mégis súlyos egzisztenciális reflexiói mély belső utazásra hívnak. Juhos-Kiss János a magyar kultúra napján született írása pedig ünnepi ellenpontot kínál.

A lapszám hangsúlyos része foglalkozik a mindennapok pszichológiájával. Bíró Éva *Megálló-idő* című írása a generációk közötti kommunikációról és a digitális világ keltette figyelemvesztésről vall, míg Boga Júlia esszéisztikus prózája az „árnyéktalan jelenlét” metafizikai kérdéseit feszegeti. Majoros Enikő a „vidéki-ség” stigmáján keresztül vizsgálja az önazonosságot,

Juhász Zsuzsanna *Patkányinváziója* pedig egyfajta nyers, szimbolikus látéletet a közösségi és egyéni felelősségvállalásról.

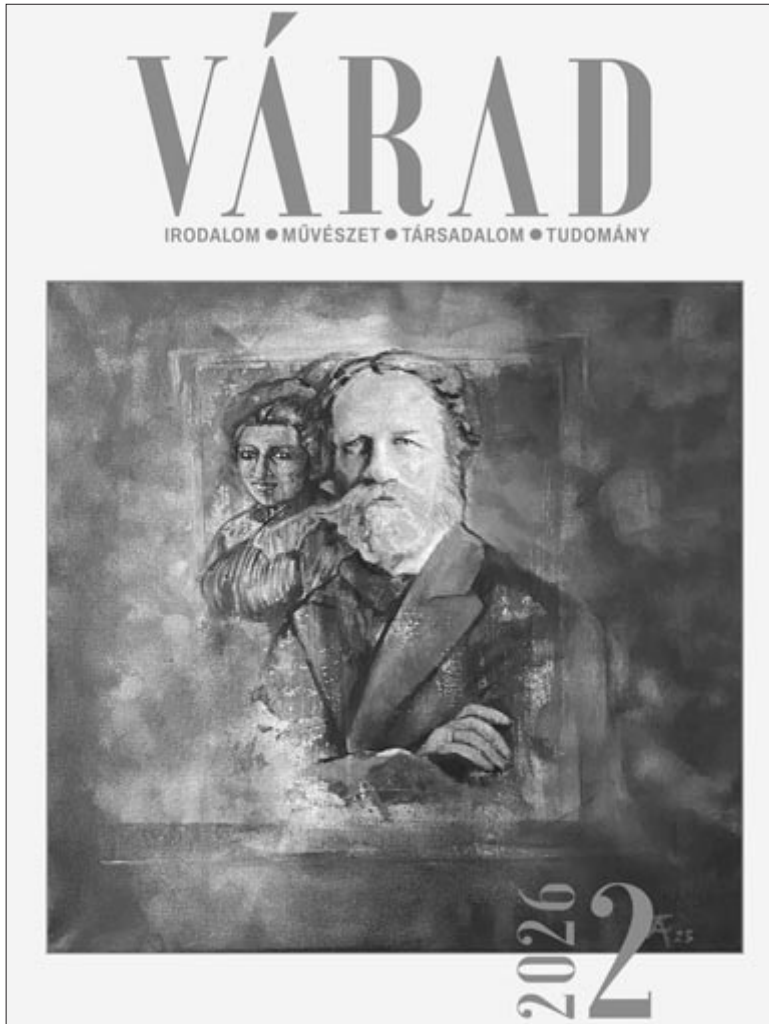
A tudományos elmélyülést Imre Zoltán tanulmánya garantálja, amely a XVI. századi Erdély aranykorát, a humanizmus és a reformáció találkozását vizsgálja, rávilágítva kulturális alapjaink gyökereire.

A kulturális krónika rovat a nagyváradi művészeti élet legfontosabb eseményeit dokumentálja. Fried Noémi Lujza színházi írásai a Szigligeti Színház Feydeau-bemutatójának felhőtlen komikumától a Mária Királyné Színház megrázó, a deepfake és az online zaklatás témáját feldolgozó modern előadásáig ívelnek. Tóth Hajnal a Jókai-emlékévképzőművészeti reflexióiról és a zenészlétet megőrkítő koncertfotók varázsáról tudósít. A lapszám vizuális és narratív egységét Kerekes István (fény)képes krónikája teszi teljessé.

A filmrovatban Lencar Péter Yorgos Lanthimos legújabb, a paranoia és az igazság relativizálódását vizsgáló *Bugonia* című alkotását elemzi.

A Várad februári számát a nagyváradi Tibor Ernő Galéria alkotói csoportjának Jókai 200 című kiállításának kompozícióival illusztráltuk.

A Várad folyóirat szabadárusításban megvásárolható 15 lejért az Illyés Gyula könyvesboltban, a Libris Antica Garasos híd melletti bódéjában, valamint az újságárusoknál. Az előfizetésekkel kapcsolatban a varadszerkesztoseg@gmail.com e-mail-címen kérhető tájékoztatás.

Segesvár

SZERKESZTETTE: NAGY SZÉKELY ILDIKÓ

Jövőkép a szórványban

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mit jelentett, jelent Önnek ez a megbízatás?

– Óriási megtiszteltetésként élem meg, hiszen szinte elképzelhetetlennek tűnt, hogy egy olyan városnak, amelyben a magyar közösség kisebbségben van, ismét magyar alpolgármestere legyen. Ugyanakkor örömmel is tölt el a lehetőség, hogy közvetlenül hozzájárulhatok Segesvár fejlődéséhez, illetve a helyi magyar közösség helyzetének előremozdításához. A kezdetektől célkitűzésemnek tekintetem a civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködés erősítését, az egyházak és az iskolák, kiemelten a magyar tagozatok támogatását, valamint a kulturális kezdeményezések felkarolását. Prioritás számomra ugyanakkor a helyi fiatalság közéleti, közösségi szerepvállalásra való ösztönzése.

– Milyen kihívásokkal találkozott kétszeresen kisebbségi minőségében, magyar előljáróként, illetve női alpolgármesterként?

– Öszintén mondhatom, hogy magyar kisebbségiként semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaltam. Segesváron évszázadokon át több nemzetiség élt együtt,

Kreuzer Erzsébet

magyarok, románok és szászok, és ez a sokszínűség ma is a helyi mentalitás jellemzője. De az sem jelentett számomra külön kihívást, hogy nőként kell betöltenem ezt a tisztséget, pályafutásom során ugyanis többnyire közép- és felsővezetői pozíciókban dolgoztam, így már korábban hozzászóltam ehhez a szerephez. Persze mindig voltak és lesznek konzervatívabb szemléletű emberek, akik nehezebben fogadják el, hogy egy nő ilyen felelősségteljes tisztséget tölthet be, éppen ezért fontosnak tartom, hogy munkámmal, eredményeimmel erősítsem a bizalmat.

Zsibvásár helyett valós értékek

– Beszéljünk kicsit az eddigi konkrét megvalósításokról és tervekről.

– A feladatkörömbe tartozik a Főépítészeti Igazgatóság, valamint a hozzá tartozó vagyonkezelési, kataszteri és urbanisztikai részlegek munkájának koordinálása. Az elmúlt időszakban elsősorban a folyamatban lévő urbanisztikai és vagyonkezelési ügyek előrehaladására, illetve a korábban elindított projektek folytatására összpontosítottam. Az egyik legfőbb célkitűzés az általános városrendezési terv (PUG) időszerűsítése, ennek a tervezési szerződését a héten hosszabbítjuk meg. Emellett több önkormányzati szabályzat korszerűsítésén is dolgozom. Számomra különösen fontos az utcai kereskedelmet érintő szabályzat megújítása. Segesvár történelmi központja UNESCO-világörökségi helyszín, és nem méltó hozzá a közterületi árusítás sok esetben rendezetlen, zsibvásárszerű jellege. Célunk egy olyan szabályozási keret kialakítása, ami egyszerre biztosít lehetőséget a kereskedők számára, ugyanakkor megőrzi, sőt erősíti a történelmi városkép minőségét. Az új szabályzattervezetet egy-két héten belül bocsátjuk

közvitára. A hatáskörömbe tartozik továbbá a gazdasági engedélyezési részleg is. Jelenleg a működési engedélyek kiadására vonatkozó szabályzat egyszerűsítésén dolgozunk.

A várfalak védelme

– Milyen munkálatok zajlanak a városban?

A várfal restaurálását június végéig be kell fejezni

– Folyamatban van a segesvári várfal 12., 16. és 22. szakaszának megerősítése és restaurálása az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében, a Beruházások és Európai Projektek Minisztériumának finanszírozásával. Egy több mint 12,3 millió lejes beruházásról van szó, amelynek célja a várfal állagának megőrzése és hosszú távú védelme, a munkálatoknak június végéig kell befejeződnie. Készül továbbá a műszaki dokumentáció a Csizmadiák, a Szabók és a Szűcsök tornya közötti várfalszakaszok helyreállításához és megerősítéséhez. A finanszírozási szerződést a Nemzeti Örökség Intézetével kötöttük meg, a támogatás értéke mintegy 459 ezer lej, amelyhez az önkormányzat 10%-os önerésszel járul hozzá. A tervezési szakasz lezárása után újabb vissza nem térítendő forrásokat szeretnénk lehívni a kivitelezéshez.

Folytatódnak a beruházások

– Több segesvári iskola korszerűsödik, és válik energetikailag hatékonyabbá a PNRR keretében. A Zaharia Boiu Általános Iskola és a hozzá tartozó sportterem felújítása már befejeződött, jelenleg a Victor Jinga Általános Iskola Octavian Goga tagozatánál, valamint a Nicolae Iorga Általános Iskolában zajlanak a munkálatok. Jelentős előrelépést jelent a tanintézetek felszereltségének korszerűsítése is, ez is a PNRR-n keresztül valósul meg közel 12,8 millió lej értékben. Energetikai felújításon esik át a városi kórház gyermekosztályának épülete, a mintegy 5,65 millió lej értékű mun-

kálat befejezésének határideje június vége. Kivitelezési szakaszban van a Mihai Eminescu terem felújítása, a munkálat értéke közel 15 millió lej. Az Országos Beruházási Társaság (CNI) programja keretében egy hetven férőhelyes bölcsőde épül a Küllő II. lakónegyedben, mintegy 17,3 millió lej értékben. Az önkor-

mányzat feladata a közműcsatlakozások biztosítása. Végül, de nem utolsósorban önkéntes beszállításon alapuló hulladékgyűjtő központ létesül a PNRR-n keresztül mintegy 4,56 millió lej értékben, a beruházás hamarosan átadásra kész lesz.

A terelőút, amelyre az Anghel Saligny program keretében sikeresen pályáztunk, jelenleg az építési engedélyezés szakaszában van, az önkormányzat jó ideje vár a minisztérium jóváhagyására. A városi forgalom tehermentesítését szolgáló beruházás előkészítésének minden egyéb feltétele teljesült, így amint az engedély meglesz, azonnal elkezdődhet a kivitelezés.

Van élet a közösségben

Beszélgetésünk végén arról kérdeztük Kreuzer Erzsébetet, hogyan látja a segesvári magyarság jövőjét.

– Ugyanazokkal a demográfiai kihívásokkal szembesülünk, mint sok más erdélyi település: kevesen vagyunk, fogyunk. Míg 1992-ben 7100 magyar élt a városban, mára ez a szám 3000-re csökkent. Sok fiatal máshova megy tanulni, közülük kevesen térnek vissza. Meglátásom szerint őket kellene hazavonzani. Ami a közösségi életet illeti, a lehangoló statisztikai adatok ellenére bízok a fiatalok és a városi forgalom tehermentesítését szolgáló beruházás előkészítésének minden egyéb feltétele teljesült, így amint az engedély meglesz, azonnal elkezdődhet a kivitelezés.

Több iskolát korszerűsítettek

Fotók: Nagy Tibor

Leköszönt a helyi RMDSZ-elnök

„Az az igazi öröm, hogy sok embernek segíthettem”

Gáll Ernő egy negyedszázadon át töltötte be az elnöki tisztséget az RMDSZ segesvári szervezetében, február 19-i, múlt csütörtöki beszélgetésünkön pedig tudtukra adta, hogy a 23-ára, hétfőre (tegnapra) időzített tisztújításkor leköszön ebből a funkcióból. Ennek apropóján arra kértük, értékelje a szövetség élén végzett tevékenységét, és külön térjen ki arra, amit a legnagyobb sikernek érez.

– Egy rendkívül kimerítő évet zártunk tavaly a választások miatt. Meggyőződésem, hogy nem lehet összehasonlítani egy szórványban létező szervezetet azokkal, amelyek magyar vezetésű területi egységekben működnek. Ezért is nagy öröm számomra, hogy végre magyar alpolgármestere van a városnak. Ami viszont elkeserítő, az az emberek érdektelensége a közügyekben való

résztvétel illetően. Gyakran elhangzik, hogy fiatalítani kellene a szervezetet. Egyetértek, de ha nincs kívül? Emiatt elég szkeptikusan látom a jövőt. Az eltelt 24-25 évet egyetlen szóval talán úgy jellemezhetném, hogy érdekes volt. Sokan megkérdezték tőlem, hogy ha újrakezdhetném az egészet, újra elvállalnám-e. Mindig azt válaszolom erre, hogy igen, mert ha nehéz is volt, szeret-

tem, szívvel-lélekkel végeztem ezt a munkát. Az volt benne számomra az igazi öröm és siker, hogy tudtam segíteni az embereknek, akár a hadifo-

golysegély elintézéséről, akár a magyar állampolgárság igényléséről vagy sok más ügyről volt szó. A segesvári magyar otthonok mintegy 70%-ában megfordultam aláírás-gyűjtésekkor – és nem csak –, így szinte mindenkiről tudom, hogy hol lakik. A munkavégzésnek tehát azt a módját választottam, hogy hazajárjak az emberekhez, és ne egy irodában ülve próbáljam megérteni a különböző helyzeteket. A fontosabb megvalósítások között tartom számon a Kiskunfélegyházával való kapcsolatteremtést, ami után sok minden megoldódott, és azt is, hogy van két díszpolgárunk Farkas Miklós nyugalmazott tanár, a Gaudeamus

Alapítvány és a Gaudeamus Ház oktatási és művelődési szórványközpont megálmodója, valamint id. Veress László gyógyszerész, a segesvári patikamúzeum létrehozója és működtetője személyében. A legnagyobb siker pedig számomra az, hogy Segesvárnak hosszú idő után újra lett egy Petőfi tere, ahol a legnagyobb költőnk szobra is megtalálható.

Beszélgetésünk végén megtudtuk, hogy Gáll Ernő a március 2-i kerületi választáson indul egy elnöki tisztséggel. Helyét az RMDSZ segesvári szervezetének élén egyedüli jelentkezőként Kreuzer Erzsébet jelenlegi alpolgármester veszi át.

Kegyelem-szabadrúgás és dupla les a nagyváradí győztes gól előtt

Bálint Zsombor

Vereséggel kezdte az évet az FC ASA labdarúgó-csapata. Mint arról rövid tudósításban beszámoltunk róla, a marosvásárhelyi együttes a hajrában kapott góllal 2-1-re alulmaradt az FC Bihar otthonában a 2. liga 28. fordulójában, vasárnap délután. Alább egy hosszabb beszámolót olvashatnak a vesztes mérkőzésről.

Teljesen megújult kerettel lépett pályára Nagyváradon, az FC Bihar otthonában az FC ASA a labdarúgó másodosztály idei első mérkőzésén. Négy friss igazolás a kezdőcsapatban, a meccs végéig pedig mind a hét új játékos lehetőséget kapott. A középpályán azonban Biceanu és Oroian nem tudták feledtetni Cruzeru és Birnoi hiányát, és sem Bejan, sem Filip nem nyújtott meggyőző teljesítményt, a csatársorban pedig Ganeát akkor hívta le Eusebiu Tudor, amikor kezdett belemelegedni. Rotund ugyan lőtt egy gólt és egy kapufát, de ebben a felállásban az FC ASA nem igazán nyújtott meggyőző teljesítményt az úgynevezett hatpontos mérkőzésen. Ennek ellenére a házigazdák csak hathatós játékvezetői segíddtel szereztek meg mindhárom pontot: ha ez első góljuknál csak a nagyon közel lévő marosvásárhelyi kispad tudná biztosan igazolni, hogy előtte elhagyta-e a pálya a labdát, a másodiknál kétszeresen is elengedte a lest Andrei Diaconu partjelző, a szabadrúgást pedig, amelyből a beívelés érkezett, nem létező szabálytalansággért ítélte meg Mihai Ene játékvezető.

Talán nem meglepő, hogy a hazai pályán játszó FC Bihar lépett fel kezdemenyyezőbbben a találkozó elején, az első említésre méltó esemény azonban a 7. percben a nagyváradí kapunál következett be, amikor Bogdan befelé csavart szöglete a keresztlécen megpattanva szállt fölé. Utóbb azonban a középpályát elveszítette a marosvásárhelyi csapat, és jöttek a helyzetek Iacob kapujánál. A 10. percben Stahl a tizenhatos bal sarkából a hosszú sarkot célozta meg, míg a 16. percben 10 méterről a léc alá küldte, ám a marosvásárhelyi kapus mindkétszer nagyot védett. (Ezek után Oroian hátrahúzódt Horşia helyére, utóbbi ugyanis nem tudta semlegesíteni Stahl-t.) A 33. percben Cucu lőhetett a tizenhatos jobb sarkából, ám nem talált kaput. Az első veszélyesebb támadást a 35. percben Bogdan vezette, enyhe szögből leadott lövését azonban Curtean megfogta.

A második féldő elején sem változott a játék képe, és a 48. percben egy jobb oldalról kapura csavart szabadrúgásnál ismét Iacobnak kellett közbelépnie. Az 56. percben vezetéshez jutottak a váradíak: I. Filip az oldalonról (vagy azon túlról) mentett labdát a kispadok közvetlen közelében, és hiába jelezte azonnal a marosvásárhelyi kispad, hogy kint volt, Andrei Diaconu partjelző továbbengedte. Sajnos egy vonalra helyezett kamera nélkül lehetetlen megmondani, hogy mi az igazság. Filip mindenesetre hosszú labdával indította két védő között Boiciucot, utóbbi gyorsabb volt, mint Demeter, akinek a kétségbeesett szerelési kísérlete nem sikerült, a csatár pedig elhúzta Iacob mellett, és az üres kapuba küldte (1-0).

Mintegy varázsszóra, ahogy ilyenkor történni szokott, az FC ASA vált azonnal kezdemenyyezőbbé, s miután Măgeruşan egy rövid felsőbe tartó lövéssel próbára tette Curteant (Vişelaru partjelző – tévesen – lest intett, így „szerencsére” nem gólt, „csak” szögletet vett el a marosvásárhelyi csapattól), a 70. percben megszületett az egyenlítés: Senciuc felvitte a tizenhatos bal sarkáig, beívelését Măgeruşan visszafejelte a kapu elé, ahonnan Rotund combbal küldte a bal felsőbe a kapufa segítségével (1-1). A 78. percben ugyancsak Rotund állt közel a gólhoz, bár véletlenül: a bal oldali – mélyre sikerült – beadása a keresztlécen csattant.

Aztán visszavonulót fújt a marosvásárhelyi csapat, meglegedve a döntetlennel, és ez lett a veszte. A 80. percben Tescan kapufa mellé érkező lövését Iacob még kiütötte, de aztán jött a fatidikus 90+4. perc: ekkor Ene játékvezető 30 méterre még egy utolsó kegyelem-szabadrúgást ítél, noha Senciuc háttal állt, amikor a nagyváradí játékos hátulról nekiment és elesett. Enceanu beadását a nyilvánvaló lerről induló Popa visszafejelte a kapu elé a közbelépni habozó Iacob mellett, a labda Hora elé pattant, aki a hatalmas lesen álló Tescan elé passzolt, utóbbi pedig a kapu torkából bepöckölte (2-1). Ha lenne a 2. ligában VAR, ezt a gólt soha nem szabadott volna megadni. Ám ugyanaz az Andrei Diaconu, aki az első gól előtt is továbbengedte, most sem akarta meglátni a dupla lest, így az FC Bihar rendkívül fontos három pontot szerzett.

Az FC ASA pedig teret veszített a rájátszásért

Jegyzőkönyv

2. liga, 18. forduló: Nagyváradí FC Bihar – Marosvásárhelyi FC ASA 2-1 (0-0).

Nagyvárad, Bodolla Gyula stadion. Vezette: Mihai Ene (Gyurgyevő) – Andrei Diaconu (Jászvásár), Cosmin Vişelaru (Vaslui). Tartalék: Nagy Vladimír (Aranyosmohács). Ellenőr: Ştefan Silaghi (Szatmárnémeti), Vasile Rad (Arad).

FC Bihar: Curtean – Cucu, Kereki (82. Enceanu), A. Popa, Gál-Andrezly, I. Filip, Călin, Cocian (75. Moussinga), Tescan, Stahl (75. Hora), Boiciuc (90. Chirîoiu).

FC ASA: Iacob – Horşia (46. Rotund), Demeter, Bejan, Senciuc, Oroian, Ekollo, Biceanu, Bogdan (53. R. Filip), Măgeruşan (84. Oltean), Ganea (67. Trif).

Gólszerzők: Boiciuc (56.), Tescan (90+4.), illetve Rotund (70.).

Sárga lap: Demeter (81.). Biceanu (90+1.).

Fotó: az FC Bihar közösségi oldala

folyó küzdelemben, ám még nincs veszve a felsőház, ehhez azonban győzni kellene szombaton 13 órától a Bodzavásári Metalul ellen, a Sziget utcában.

Akkor pedig a marosvásárhelyi együttes még egyszer el- látogathat Nagyváradra, a rájátszásban, elégtételt venni.

A tabella

1. Corvinul 1921	17	13	4	0	28-9	43
2. Sepsi OSK	18	12	3	3	27-16	39
3. FC Bihar	18	12	2	4	37-19	38
4. FC Voluntari	18	10	6	2	24-12	36
5. FC ASA	18	10	3	5	36-20	33
6. Târgovişte	18	10	3	5	33-17	33
7. Resicabánya	18	10	2	6	33-20	32
8. Steaua	18	9	3	6	30-25	30
9. Bodzavásár	18	9	2	7	29-19	29
10. Jászvásár	18	8	4	6	18-17	28
11. Bákó	18	7	5	6	22-22	26
12. Chiajna	17	7	3	7	25-18	24
13. Afumaţi	18	7	3	8	25-24	24
14. Slatina	18	6	5	7	22-22	23
15. Beszterce	18	5	4	9	23-27	19
16. Újszentes	18	5	3	10	22-32	18
17. Karácsonkő	18	5	3	10	17-34	18
18. Sellemberk	18	4	4	10	24-27	16
19. CS Dinamo	18	2	6	10	13-30	12
20. Tunari	18	2	5	11	14-33	11
21. Szatmárnémeti	18	3	1	14	14-40	10
22. Câmpulung M.	18	2	4	12	8 -41	10

Ünnepélyes záróceremóniával búcsúzott a XXV. téli olimpia

A 2026-os milánói-cortinai téli olimpia záróünnepsége a Verona Arénában 2026. február 22-én

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Az Egyesült Államok nyerte a hokitornát

Az Egyesült Államok jégkorong-válogatottja hosszabbítás után 2-1-re legyőzte Kanadát a milánói téli olimpia döntőjében, ezzel megszerezte harmadik olimpiai aranyérmét.

A találkozón Boldy és Jack Hughes gólja döntött az amerikaiak javára, míg Kanada Makar révén egyenlített a második harmadban. A meccs rendkívül szoros volt, mindkét kapus kiemelkedően védett, és Kanada többször is közel állt a győzelemhez, de a hosszabbításban tehetetlennek bizonyult.

A bronzérmet Finnország szerezte meg Szlovákia elleni 6-1-es győzelmével.

Vasárnap este hivatalosan véget ért a XXV. milánói-cortinai téli olimpia, amelynek záróünnepségét Verona majdnem kétezer éves római amfiteátrumában rendezték meg.

A műsor első részében az opera világába kalauzolták a közönséget, klasszikus olasz operák ikonikus szereplőivel, majd felvonták az olasz zászlót, és muranói üvegceppben érkezett meg az olimpiai láng a legendás olasz sífutók közreműködésével.

A 92 részt vevő nemzet zászlója után a sportolók vonultak be. A Calibro 35 filmzenéket játszott, ezt művészi produkciók és a férfi és női 50 km-es sífutás eredményhirdetése követte, így köszönthették a 11. olimpiai aranyérmét megszerző Johannes Hösflot Klaebót, aki minden idők legeredményesebb téli olimpikonjává vált.

Az önkéntesek látványos táncshow-val köszönték meg a részvételt, majd hivatalos ceremónia keretében átadták az olimpiai zászlót a 2030-as francia házigazdáknak. Giovanni Malago a fenntartható, több régióra kiterjedő játékok örökségét emelte ki, Kirsty Coventry NOB-elnök pedig a sportolók teljesítményét és az olimpiai értékeket méltatta, valamint dicsérte az olasz vendégszeretetet és a hangulatot.

Ezután a láng kialudt Milánóban és Cortinában, így hivatalosan lezárult az olimpia, az ünneplés azonban Major Lazer koncertjével és Achille Lauro fellépésével folytatódott.

Éremtáblázat

Ország	Arany	Ezüst	Bronz
Norvégia	18	12	11
Egyesült Államok	12	12	9
Hollandia	10	7	3
Olaszország	10	6	14
Németország	8	10	8
Franciaország	8	9	6
Svédország	8	6	4
Svájc	6	9	8
Ausztria	5	8	5
Japán	5	7	12
Kanada	5	7	9
Kína	5	4	6
Koreai Köztársaság	3	4	3
Ausztrália	3	2	1
Nagy-Britannia	3	1	1
Csehország	2	2	1
Szlovénia	2	1	1
Spanyolország	1	0	2
Brazília	1	0	0
Kazahsztán	1	0	0
Lengyelország	0	3	1
Új-Zéland	0	2	1
Finnország	0	1	5
Lettország	0	1	1
Dánia	0	1	0
Észtország	0	1	0
Georgia	0	1	0
Bulgária	0	0	2
Belgium	0	0	1

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Nem kevesebb mint egymillió műholdat telepítene Elon Musk

Katasztrófa lehet belőle

Nem újdonság, hogy Elon Musk időnként előáll valamilyen szürreális tervvel, persze mindig kérdéses, hogy ezek mennyire valósulnak meg. Viszont az vitathatatlan, hogy egy-egy grandiózus bejelentésével eléri azt, hogy reflektorfénybe kerüljön. Ez történt a közelmúltban is, amikor a milliárdos bejelentette, hogy a mesterséges intelligenciát üzemeltető adatközpontokat az űrbe telepítené, ahol a folyamatos hűtés és az áramellátás biztosított.

Az vitán felül áll, hogy egy mesterséges intelligencia (AI-) adatközpontnak hatalmas mennyiségű áramra van szüksége, illetve a hűtéséhez elképesztő mennyiségű édesvizet használnak el. Elég csak arra gondolni, hogy a 2025. tavaszi statisztikák értelmében a ChatGPT áramfogyasztása annyi volt, mint Románia fogyasztásának a 20%-a, és ez csak egyetlen modell. Emellett pedig az édesvíz a világ számos pontján hiánycikk, az adatközpontok pedig hűtésre napi több ezer litert elhasználnak. Továbbá kevés adatközpont épült az óceán partjára, ahol megoldható lenne a hűtésük sós vízzel, a Microsoft leállította az arra vonatkozó kísérleteit, amelyek értelmében víz alá süllyesztették volna az adatközpontokat, ezzel biz-

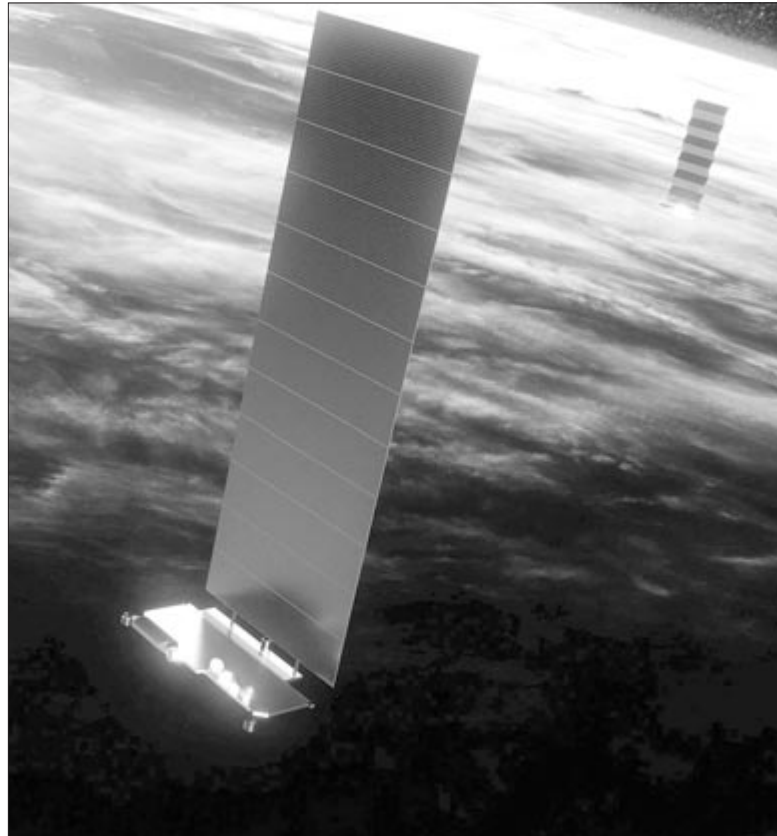
tosítva a hűtésüket. Tehát abban Musknak igaza van, hogy az űr, ahol a hűtés és az áramellátás is meg van oldva, jó helyszín. Azonban a képlet ennél sokkal összetettebb, mivel, ha a milliárdos valóban felküldene egymillió műholdat, az nemes egyszerűséggel katasztrófát eredményezne.

Január végén nyújtott be a SpaceX egy dokumentumot a Szövetségi Kommunikációs Bizottsághoz, amelyben engedélyt kér arra, hogy akár egymillió műholdat is pályára állíthasson, amelyek aztán az AI-adatközpontokat üzemeltetnék. A SpaceX érvei szerint ezek az eszközök segíthetnének megküzdeni azzal a problémával, hogy a földi infrastruktúra óriási mennyiségű energiát – áramot és vizet – használ a működéshez. Elon Musk cége szerint az adatközpontok fogyasztása korlátozza a mesterséges intelligencia fejlődését. A Reuters cikkében azt is megjegyzi, hogy a műholdak erőművekként is működne, amelyek a Nap energiáját használnák az adatközpontok folyamatos működtetéséhez.

Senki ne gondoljon arra, hogy a Föld leggazdagabb embere hirtelen elkezdett aggódni a bolygó sorsa miatt. Az ötletének hátterében egyetlen szempont áll: a pénz. Ugyanis az

egymillió műholdra vonatkozó ötlete nem sokkal azután jelent meg, hogy napvilágot látott az a hír, hogy két cége, a SpaceX és a mesterséges intelligenciával foglalkozó xAI egyesülhetnek. Amennyiben pedig a Szövetségi Kommunikációs Bizottság megadja Musknak az engedélyt a műholdak pályára állítására, akkor lehetőség nyílik arra, hogy az xAI legyőzze a legnagyobb riválisait, vagyis a Google-t, az OpenAI-t és a Metát is, számolt be szintén a Reuters.

A SpaceX stratégiájának lényege, hogy az űrben lévő adatközpontok a napfényből állítanak elő elektromos áramot, míg a hűtésükhöz az űr természetes közegét használnák. Ez jelentősen csökkentené a Föld leterheltségét, miközben utat engedne az AI fejlődésének is. Csakhogy ehhez rengeteg műhold kell, valamint engedély azok felvitelére. Ugyanakkor az egymilliószám az Interesting Engineering szerint valószínűleg stratégiai túltervezés, hogy a rendszer biztosan tudjon működni. Ez a feltételezés már csak azért is elképzelhető, mert Elon Musk ugyanezt a stratégiát alkalmazta a Starlink műholdak esetében. Akkor 42 ezer műholdra kértek engedélyt, miközben a rendszer jelenleg 9600-zal üzemel.

Starlink műhold, illusztráció

Forrás: ISP Review

Musk elképzelései azonban komoly problémát jelenthetnek, több szempontból is. Egyrészt ott van a technikai oldal, hiszen a milliárdoshoz tartozó Grok névre keresztelt modell gyakran valótlan információkat közöl a felhasználóval, valamint nem egy esetben fasiszta propagandát is közvetített. A másik gond az, hogy az elképzelés igen komoly problémát jelenthet a már most is zsúfolt alacsony Föld körüli pályán lévő műholdak számára. A BBC szerint ugyanis ezt a flottát is ide tervezi a SpaceX, ám már most is olyan rengeteg eszköz és űrszemét található itt, hogy folyamatosan nő egy katasztrófa bekövetkezésének az esélye. Ennek eredményeként módosítani kellett a műholdak mostani pályamagasságát is.

Arra a kérdésre, hogy mivel telepítenének egymillió műholdat, már megvan Musk válasza: a SpaceX Starshippel, ami egy óriási teherbírású egység, több eszközt képes egy-

szerre szállítani, ami miatt sokkal alacsonyabb lenne a hálózat kiépítésének költsége, mint egyébként. Ez is bizonyítja: Muskot egyedül a pénz érdekli.

A projekt kapcsán bőven vannak kritikus szakértői hangok. A csillagászok arra figyelmeztetnek, hogy egymillió műhold elvakíthatja a földi teleszkópokat, továbbá a biztonsági szakértők arra figyelmeztetnek, hogy a műholdak miatt kialakulhat a Kessler-szindróma. A Kessler-szindróma események láncolata: egy űrbéli baleset során elszabaduló törmelék újabb baleseteket idéz elő, ezáltal semmisítve meg a Föld körül keringő űrszondák és egyéb más eszközök tömegét.

Még kérdéses, hogy mi lesz Musk tervéből, ahogyan azt sem tudni egyelőre, hogy a Szövetségi Kommunikációs Bizottság rábólint-e az ötletre. De ha ez még be is következik, akkor sem tudni, hogy miként fogják fogadni ezt a lépést az olyan riválisok, mint például Kína.

Érkezik az új HomePod, de ez még nem minden!

Hosszú ideje inkább csak az ígéretek szintjén léteznek az Apple okosotthonos tervei, konkrét termékeket, frissítéseket már nagyon hosszú ideje nem lehetett látni. Azonban a legfrissebb jelentések szerint ez hamarosan megváltozhat. Ha igazak a hírek, akkor a HomePod termékcsalád – az Apple okoshangszórói – minden eddiginél nagyobb frissítést kaphatnak, ugyanis megérkezhet végre valahára a HomePod mini 2, a ki-

jelzővel ellátott HomePod, valamint egy teljesen új kategóriát képviselő HomePad, okosotthoneszköz (hub) is.

A jó értesüléseiről elhíresült Ming-Chi Kuo és más megbízhatónak számító források is arról számoltak be a közelmúltban, hogy az Apple nem csupán hardverfrissítésekben gondolkodik, hanem egy átfogóbb okosotthon-stratégiában is, amelynek központjában az Apple Intelligence állhat a megerősített Siri-vel.

De akkor lássuk, hogy potenciálisan mivel is készülhet számunkra az Apple. Elsősorban ott van a tervek között a Homepod mini 2, amely idén tavasszal debütálhat. Az Apple 2020 végén mutatta be az első HomePod mini modellt, amely azóta sem kapott érdemi hardverfrissítést. Mark Gurman szerint az Apple már 2025 végére tervezett egy frissítést, ám a Siri és az Apple Intelligence fejlesztésének csúszása miatt a HomePod mini 2 megjelenése végül 2026-ra tolóthatott. A készülék külsőre várhatóan nem, de belül jelentősen megváltozik. A fejlesztések sorában szerepel többek között egy gyorsabb és mesterségesintelligencia-kompatibilis chip, javított hangzás és új színváltozatok is. Ezekből is látszik, hogy a HomePod mini 2 célja felzárkózni a szoftveres képességekhez, amelyek eddig nem voltak adottak a gyengébb hardver miatt.

A mini mellett viszont az év első felében érkezik egy kijelzővel ellátott HomePod is. A teljes méretű HomePod egyik legnagyobb problémája évek óta az, hogy szinte kizárólag hangvezérlésre támaszkodik. Ha a Siri nem érti meg a kérést, a felhasználók gyakran az iPhone-jukhoz nyúlnak, ami kényelmetlen, és ellentmond a kéz nélküli vezérlés koncepciónak. Ezt a problémát orvosolhatja a kijelzővel felszerelt HomePod, amelyről Ming-Chi Kuo már 2023-ban azt állította, hogy egy

7 hüvelykes érintőképernyőt kap. A készülék megjelenése azóta többször csúszott, de elméletileg idén végre megérkezhet, még hozzá egy egyedi operációs rendszerrel, egy erős hardverrel és különleges megjelenítésmóddal. Egyes

HomePod mini, a jelenlegi változat

Forrás: Apple

pletykák több elemből álló kialakítást is említenek, ahol a kijelző mágnesesen csatlakozik a hangszóróhoz, így a készülék egyszerre lehet prémium hangrendszer és interaktív otthoni központ.

Végül, de nem utolsósorban, lehet hallani a HomePadról is, amelyet egyes források HomeHub néven emlegetnek. Ez lehet az Apple eddigi legambiciózusabb otthoni eszköze. Mark Gurman szerint a vállalat több változatot is tesztl, köztük egy falra szerelhető, fix hubot és egy futurisztikus, robotkaros kijelzővel ellátott modellt. A HomePad nem egyszerű hangszóró lenne, hanem az Apple-ökoszisztéma központja az otthonban. Az eddigi hírek értelmében akár kamera, gesztusfelismerés, biztonsági funkciók, iMessage, FaceTime, HomeKit, automatizmusok, sőt még konyhai funkciók is helyet kapnának benne.

Azt egyelőre megtippelni sem lehet, hogy ezeket az újdonságokat milyen áron fogja kínálni majd az Apple, már ha ténylegesen megérkeznek.

HomePad, koncepció, illusztráció

Forrás: 9to5Mac

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

35 éves a Magányosok Klubja

Február 17-én ünnepelte fennállásának 35. évfordulóját a Marosvásárhelyi Magányosok Klubja. Városunkban nem sok az olyan önálló civil szervezet, amely kitartó munkával megérte a harmincöt évet.

Kopacz Imola klinikai szakpszichológus álmodta meg harmincöt évvel ezelőtt e klub létrehozását, és azóta működik, ez pedig az önzetlen és nagy hozzáértéssel végzett munka eredménye. A pszichológus szakmai tevékenysége során döbbsen rá, hogy szükség van a hiánypótló alapítványra, olyan személyeket von maga köré, akik elszigetelődtek volna, miután nagykorúvá váltak gyermekeik, s a fölöslegesség érzésével küzdöttek. Sokan teljesen egyedül maradtak, mivel ezen időszakban megnyíltak a határok, és nagyon sok fiatal távozott a világ minden részébe. A kezdeti időszakban nagyszámú csoporttal indult a klub, az évek során sokan meghaltak, megbetegedtek, de az utóbbi időben Kiss Ilona klubtagunk szervezőmunkájának köszönhetően sok új klubtag jelentkezett.

Az évfordulóra szép számban jelentek meg klubunk tagjai és a meghívottak. A vendégek meghívót kaptak a következő idézettel: „Az életben az a legnehezebb, hogy az ember egyfolytában sokáig komolyan vegye ugyanazt a dolgot” – André Gide.

Kopacz Imola, klubunk vezetője üdvözölte a jelenlevőket, Nagy László ny. unitárius lelkész megtartotta az áhítatot. Beszélt a nagyböjtről és ezen időszakban a különböző

felekezetek szokásairól, majd elénekeltünk egy nagyon szép zsoltárt. Elmondta, hogy majdnem a kezdetektől követi a klub eseményeit. Itt egy baráti közösséget találtak a klubtagok, és Isten segítségét kérte, hogy még sok-sok éven át működjön a klub, vezetőjének egészségét, türelmet kívánt.

Klubvezetőnk röviden bemutatta az elmúlt évek eseményeit, megemlítve Lestyán Ferenc plébános úr segítségét, aki az akkor megalakult klubnak termet biztosított. Az egyik legfontosabb feladatunk a hagyományörzés, amihez szorosan kapcsolódnak nemzeti ünnepeink, amiket minden alkalommal rövid kulturális műsorral ünnepelünk. Gulyásfőző versenyeket szervezünk, kirándulunk az ország minden részébe, meg-

ünnepeljük a születés- és névnapokat. Szomorúan vettük tudomásul, hogy a város vezetőségének ez a több évtizedes tevékenység elkerülte a figyelmét, bár meghívást kapott az évfordulás eseményre. Az Erdély TV-nek is küldtünk meghívót, de nem képviseltették magukat, mondta Kopacz Imola. A meghívott vendégek olyan csodálatos virágcsokrokkal tisztelték meg Kopacz Imolát, hogy alig fért el az asztalon. Herman Ilona klubtagunk, betegség miatt távol maradván, egy nagyon szép virágcsokorral üdvözölte a klubot fennállásának 35. évfordulója alkalmából, és további sikerekben gazdag éveket kívánt.

Ezután klubunk vezetője felkérte a meghívott vendégeket és a klubtagokat, hogy mondják el véleményü-

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességeért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepujasag@e-nepujasag.ro

ket klubunk tevékenységéről. Elsőnek magam, a klub krónikása jelentkeztem, és köszönetem fejeztem ki klubunk nevében Kopacz Imolának a 35 évnyi kitartásáért és a kitűnő szervezőmunkáért, ami folyamatos tevékenységet biztosított. Én csak 17 éve vagyok tagja a klubnak, szerény képességeimhez mérten szeretettel elvégzem a rám bízott feladatokat, és minden kedd délután úgy érzem, hogy vár egy nagy család. Külön köszönet Kopacz Miklósnak, hogy 35 éven át támogatott, és végezte a számítógépes munkát, amit mindig előtérbe helyezett a saját tevékenységével szemben. A klubtagság nevében szeretetünket tolmácsoltuk egy virágcsokorral a sokévi munka elismeréséért.

Járay-Fekete Katalin ny. újságíró, aki a klub megalakításától néhány éven át tudósított tevékenységeinkről a Népszás hasábjain, köszönetét tolmácsolta a meghívásért, és nagy eredménynek tartja, hogy egy teljesen önálló civil szervezet 35 éve működik. Egészséget, kitartást, türelmet kívánt Kopacz Imolának. Tóth Béla ny. rádióriporter is sok éven át tudósított a rádióban minden jelentősebb tevékenységről. „Ez a közösség szeretetet tolmácsol!” – mondta.

Szabó Annamária, a Nemzeti Színház nyugalmazott díszlettervezője, művészi, általa elkészített ajándékot adott át, és még 35 év tevékenységet kívánt.

Szilágyi Sándor nótáénekes, klubunk tiszteletbeli tagja elmondta, hogy Istennek mindig gondja volt, hogy olyan egyéneket állítson a közösség élére, akik felemelik az elgyengülöket, és megköszönte, hogy részese lehet a klub életének. Dendea Mária klubtagunk is megköszönte Kopacz Imolának a sok éven át kifejtett tevékenységét, egészséget és türelmet kívánt a továbbiakban is.

Az ünnepi alkalmat a klubtagok rövid kulturális műsora tette színebbé, verssel Czerán Erzsébet, Dendea Mária, Farkas Erzsébet, Fejéregyházi Tünde, Lengyel Erzsébet, Luka Ildikó szórakoztatta a megjelenteket.

Ezután klubvezetőnk kiosztotta az emléklapokat, valamint a nagyon szép kivitelezésű érmekeket. Ebben Némety Ibolya alapító klubtagunk, Járay-Fekete Katalin ny. újságíró, Tóth Béla ny. rádióriporter, Szabó Ödön mesterszakács, Szilágyi Sándor nótáénekes, Sármási-Bocskai János rádióriporter, Nagy László ny. unitárius lelkész, Györfi Ildikó szimpatizáns, Czerán Erzsébet, Luka Ildikó, Herman Ilona, Dendea Mária, Popescu Olga klubtag részesült. A legvégén Kopacz Imola is átvette az emléklapot és érmet.

Következett a szeretetvendégség, a hosszú asztal roskadozott a szebbnél szebb tálalattól, a klubtagok által hozott sok finomságtól, és az asztal közepén egy csodálatos, 35 MMK feliratú torta állt. Dendea Silviu elkészítette a megterített asztal mellé összegyűlt klubtagok és meghívottak csoportképét a tortán meggyújtott tűzijátékkal.

Az emléklapon olvasható Erich Fromm-idezettel zárom: „...jóformán senki sem hiszi, hogy szeretni meg kellene tanulnia. Az ember azt szereti, amiért fárad, és azért fárad, amit szeret. A szeretet olyan erő, amely szeretetet teremt...”

Czerán Erzsébet

Fotó: Dendea Silviu

Új, ingyenes felkészítő tesztgyűjtemény VIII. osztályosoknak

Az RMDSZ és a Communitas Alapítvány közös projektjeként elkészült a román nyelv és irodalom segédanyag a VIII. osztályos országos vizsgára készülő magyar diákok számára. Az ingyenes kiadványt már elkezdtek kiszállítani, minden olyan iskolába eljut, ahol magyar anyanyelvű tanulók tanulnak, és az összes VIII. osztályos, országos vizsgára készülő magyar diák megkapja az RMDSZ területi szervezeteinek közvetítésével. A segédanyag 30 vizsgajellegű feladatsort, részletes javítókulcsot, valamint fogalmazásmintákat és kidolgozott érvelő szövegeket tartalmaz, ezzel biztosítva a diákok számára az egységes és megbízható felkészülési lehetőséget.

A kiadvány a magyar anyanyelvű tanulók számára nyújt célzott támogatást a román nyelv és irodalom vizsgára való felkészülésben, hozzájárulva a tanulói teljesítmény javításához. A feladatok nehézségi szintje a tanulók tényleges nyelvi kompetenciáihoz igazodik, támogatva a differenciált tanórai és az önálló felkészülést. A projekt az RMDSZ, a Communitas Alapítvány, román szakos pedagógusok, valamint a Kisebbségi Oktatási Államtitkárság együttműködésében valósult meg, az érettségi segédanyag kidolgozásánál már bevált modell alapján. Az RMDSZ és a Communitas Alapítvány korábbi, román nyelv és irodalom érettségi segédanyaga országos szinten pozitív fogadtatásban részesült. A pedagógusok és diákok visszajelzései alapján a kiadvány valós hiányt pótol az oktatási gyakorlatban, bizonyítva, hogy jelentős segítséget jelent egy olyan felkészítő anyag, amely figye-

lembe veszi a magyar diákok nyelvi és tanulási sajátosságait. E tapasztalatokra és sikerekre építve készült el a VIII. osztályos vizsgára szánt segédanyag is.

Mihályfalvi Katalin, az RMDSZ oktatási főosztályának ügyvezető alelnöke szerint e tesztgyűjtemény egyedisége abban rejlik, hogy a javítókulcs mellett részletes fogalmazásmintákkal és kidolgozott érvelő szövegekkel segíti a felkészülést. Ez az első olyan célzott módszertani segítség, amely kifejezetten az országos vizsgára készülő tanulóknak nyújt támogatást az írásbeli feladatok ezen típusában is.

Kallós Zoltán oktatásügyi államtitkár hangsúlyozta: „Sok éve vallom, hogy a román nyelv ismerete kulcsfontosságú a magyar tanulóknak a román nyelvű osztályokban tanuló diákok számára. Éppen ezért minden lehetőséget megragadunk azért, hogy támogassuk előrehaladásukat. A

megjelent kiadvány egy hiánypótló segédanyag, amelyet kiváló, magyar tannyelvű osztályokban tanító pedagógusok készítettek, és amelynek célja, hogy gyakorlati segítséget nyújtson a diákoknak a sikeres vizsgához. Kedves diákok, használjátok!”

A kiadványt az Oktatási és Kutatási Minisztérium, valamint az Országos Tanterv és Értékelési Központ (CNEE) hivatalosan jóváhagyta, ami intézményes legitimitást biztosít a tanórai használathoz. (RMDSZ-közlemény)

Mementó

Dr. Ábrám Zoltán

Immár négy éve tart a 2022. február 24-én kirobbant orosz–ukrán háború. Mint bármely fegyveres konfliktus, ez a számunkra legújabb és legközelebbi is rengeteg pusztítással, szenvedéssel jár. A háborúban áldozatok vannak, sok-sok áldozat: meghaltak, eltűntek, sebesültek, földönfutók, lelkiileg megnyomorodottak, gyászolók, árvák. A háborúban az anyák temetik el a fiaikat, fiatalasszonyok búcsúznak el a férjüktől. És négy esztendő alatt sokat, nagyon sokat temettek Ukrajnában.

Amikor az agresszióra gondolunk, vagy az újabb és újabb, öldöklést szolgáló fegyverszállítmányokra, akkor a legelemibb jogot, az élethez való ragaszkodást kérdőjelezhetjük meg. Mert a fronton a fegyverekkel többnyire fiatalok, élni vágyók, életösztönükből fakadóan a borzalmakat túlélni óhajtók néznek szembe egymással és a halállal. Mindentől függetlenül.

Ma Ukrajnában háború zajlik. Nemcsak a harcvonalon borzalmasak a mindennapok, hanem ott is, ahol nem dördülnek fegyverek,

de kísért a besorozás réme, a halálhír szorongása, a légiriadó, az áramszünet, a nyomor. Mi csak a határ túloldalán szomorkodunk és szörnyülködünk afelett, hogy minden nap áldozatokkal és veszteségekkel jár, és minél jobban elhúzódik a konfliktus, minél később kerül sor a várva várt békére, annál lesújtóbbak lesznek a statisztikák.

Ukrajna háborús helyszínei még nem láto-gathatók, a kegyelet virágait nem lehet még elhelyezni ott, ahol fegyverropogás, életveszély, bizonytalanság van. De hadd osszam meg egy évvel ezelőtti emlékeimet, amikor személyesen eljutottam egy három és fél évtizeddel korábbi háború legvéresebb helyszínére. Hiszen a kilencvenes évek első felében a Balkánon is sokat temettek, hogy csak a hozzánk legközelebb eső borzalmakra utaljak. A második világ-háború utáni viszonylagos békés időszakot követően, a szovjet uralta keleti tömb szétesése után ugyanis még volt egy háború a szomszédunkban, amely a világháborúkat követő béketárgyalások által mesterségesen létrehozott Jugoszlávia felbomlásához vezetett. Az orosz–ukrán testvérháborúhoz hasonlatosnak tekint-

hető a szerb–horvát konfliktus. Ráadásul mindkét esetben magyarokat is érintett, érint a besorozás.

A szerb–horvát háború legvéresebb helyszíne Vukovár, annak idején sokat hallhattunk erről a településnévről. Középkori magyar neve Valkovár, az egykori Szerém megye székhelye volt. Az 1991 nyarán, őszén zajló három hónapos ostrom során a horvát hadsereg mintegy hétezer-ötszáz katonája esett el, és a harcokban a városban csaknem minden elpusztult. A városszéli emlékhely, amelyet az egykori tömegsír szomszédságában hoztak létre, a leg-szörnyűbb és legnagyobb háborús bűncselekmény helyszíne, amelyet a szerb hadsereg elkövetett Horvátország elleni agressziója során. A honvédő háború áldozatainak a város új temetőjében álló, keresztet formázó emlék-művét mintegy ezer fehér márványkereszt övezi. A legjelképesebb vukovári mementó, emlékjel a szétlőtt formájában megőrzött víz-torony épülete, a harcok során a szerb erők fő célpontja, ahova először tűzték ki a horvát zászlót.

Amíg nem tört ki az orosz–ukrán háború, a második világháborút követő „legvéresebb” európai helyszíneként tartották nyilván ezt a Duna menti várost, amely – már csak a későbbi határfolyó közvetlen közelsége miatt – rendkívüli emberáldozatokkal vált ki az egykori Jugoszláviából, és lett az önállóvá vált Horvátország része. Megrendítő a városszéli tömegsírok fölé emelt emlékhely meglátogatója: sok száz név, arckép, pislákoló gyertyák,

kevéske megmaradt tárgyi emlék. De még annál is emberpróbálóbb az új temetőben végignézni a sok száz, több ezer síron, névtelen keresztben, és elmormolni egy imát az örökmécsesnél.

Hogy miért írtam le mindezt, és miért Vukovár áldozatainak állítok emléket az orosz–ukrán háború kirobbanásának negyedik évfordulóján? Mert az áldozatoknak kijáró csendes emlékezés örök érvényű. Nem ismer határokat, még nemzetiségeket sem. És amikor a szintén közeli, nem is olyan régen még lángokban álló európai hadszíntér mélységesen felkavaró, az értelmetlen halált és a temérdek szenvedést felidéző emlékképeit osztom meg, akkor a tegnap, a ma és a holnap ukrán, orosz és bármely nemzetiségű áldozataira is emlékezem. Sajnos egykoron életerős, ma már a meglevő vagy még jelképes temetőikben nyugvó magyar férfiakra is.

Vukovári mementó. Intő jel bármely háború okozta szomorú következményre, emlékezés a halálra. Figyelmeztetés a hatalomnak, hogy ne emberéletek által taposson utat magának. A sírkövek és a névtelen kereszték, a tömegsírok helyszínén a szélfúvással dacoló örökmécses nemcsak a közvetlen hozzátartozóknak, hanem mindannyiunknak szomorú és mélyen megrendítő látványként szolgálnak.

Vukovári mementó. Herszoni mementó. Mariupoli mementó. Donbászi mementó. Luhanszki mementó. Urivi mementó. Scsucsjei mementó.

Emlékezni szent kötelesség.

Él, állj!

Kuszálík Péter

Ezt a jelszót kellett továbbadni – a ritkásra lazult menetoszlop végéről indítva – a sulikirándulásokon, ha a kísérő tanárnak valamilyen mondanója támadt a csűrhe számára. A sor élén haladó süldőnek ilyenkor meg kellett állnia, hogy a ~~kondás~~ tanár maga köré gyűjthesse a jámbor malackákat, s megmutasson vaj egy érdekes növényt, avagy elsorolja a látóhatár szegélyén sorakozó hegy-csúcsok nevét. A fenti parancsszó, a magyar nyelvtan hasonulási szabályainak megfelelően: ’él-ájj’-nak hangzott. Nem tudom, hogy manapság vannak-e még osztály- vagy sulikirándulások, ám azt észrevettem, hogy a fenti harci kiáltáshoz hasonló varázsige jelent meg és terjed a hangzó médiában (= tévé, rádió). Aszongya: „éj-áj”. A szomszéd penge agyú kölyke világosított föl, hogy ez az „AI” angol betűszó olvasata. Ha ’kiterítem’ a rövidítést ezt kapom: AI = artificial intelligence. Magyarul: MI (= mesterséges intelligencia; amit én mesterkélt unintelligencának is mondok, merthogy a gépagy nem érheti utol a természetet); amit ’em-i’-nek kellene kiolvasni, de ott még nem tartunk; ugyanis a mai világban angol betű-

szavak röpködnek a magyar légtérben is. Két közismert rövidítést említek, az egyik a GDP (= gross domestic product; bruttó hazai termék); amit a magyar szakember is az angol kiejtés szerint (GDP = dzsi-di-pi) illeszt a beszédébe, mert a BHT rövidítést senki sem ismeri [a román PIB-et (= produs intern brut) mond, mert azt könnyebb kimondani]. Azt is elmondom, hogy mi a BHT értelme – holnapra tessék megtanulni, mert kikérdezem –: „valamely nép jóléti fokának mértékegysége”. Szépen hangzik, de ez is csak olyan parasztvakítás, mint a többi statisztikai adat. A viláगतlasz nem GDP-ben, hanem GNI-ben méri a jólétet. [GNI = dzsi-en-áj; gross national income = bruttó nemzeti jövedelem; „a GDP-ből származtatott mutató, amely az egyes gazdasági szektorok, illetve a külföldről kapott és külföldre fizetett elsődleges jövedelem (munkabér, kamat, földjáraadék, osztalék) egyenlegének az összege”.] Én sem értem, de attól még nyugodtan alszom. Vegyünk két adatot. Magyarország ’gazdagságát’ a köv. számadat adja meg: GNI/fő = 13.485 USD (ahol az USD az amerikai dollár rövidítése). Önmagában nem mond semmit, de összehasonlítási alapnak megfelel. Tessék: Srí Lanka:

3.179; Svédország: 60.888; Monaco: 216.145. Nyugi, ez még nem ok az irigységre! Magyarország népsűrűsége 106 fő/négyzetkilométer; Monacóé 38.000. Ez azt jelenti, hogy nem tudod nyugodtan megenni a tányér levesedet, mert belelóg a szomszéd könyöke. Továbbá: hiába olyan nagy a nemzeti vagyon (16-szorosa a magyarokénak), mert egyetlen monacói polgár sem eszik meg napi 16 menüt, mert kipukkadna. Ezek csak számok, amelyekkel büszkélkedni, hivalkodni lehet – de minek? (Államfők rossz szokása.)

De térjek vissza az ösvényre: a GDP melletti másik elterjedt rövidítés a GPS (dzsi-pi-esz; global positioning system = műholdas helymeghatározó rendszer). Jó, hogy van; kár, hogy nem tökéletes. Autók használják, ha szerencsájuk van, akkor Bécs helyett nem Csajágöröcsögére irányítja őket a kutyü.

Még egy lépéssel hátrább lépek: az angol AI beköltözött az ámitógépembe, szerencsére ingyen dolgozik. „Kérdezzél bármit” – biztatótt. Kérdeztem, válaszolt. (Ha nem tudja a választ, akkor pironkodik vagy mellébeszél.) Egy szerényebb kérdést tettem föl neki, jó választ adott. „Az összekötjük a várost és a gúzsba kötjük a várost ugyanazt jelenti-e?”

Gondosabban is fogalmazhattam volna, de túltette magát ezen a semmiségen, és ezt írta: „Nem, sőt szinte pontosan az ellenkezőjét jelentik.” Még írt mást is, de ennyi is elég volt. ■ A következő: „Írj nekem egy olyan közhelyet, amely a jó és a rossz kapcsolatáról szól!” Nem kötöttem ki, hogy új legyen a közhely, ezért ő két régi közmondást idézett: „nincs árnyék fény nélkül” és „minden rosszban van valami jó”. Amilyen a kérdés, olyan a felelet. (A múlt heti szövegemben szereplő: „a rend és a káosz örökök, egymást feltételező táncot jár” sort nem ismerte, tehát még fejlődnie kell. Van ideje, s minden nap tanul valamit.) Következett egy fogasabb kérdés, amit minden rendes primás kotta nélkül le tud játszani, de az MI meghátrált (még nem szikrázott a gép, csak a vállát vonogatta). Ezt kérdeztem: „melyik az a nóta, amit te se tudsz, meg én se?” A primás máris húzza: „nem tudom, az életemet hol rontottam én el”. A ’Sírva vigad a magyar’ című kívánságműsorban hallani, nem túl sűrűn. Könnyfacsaró nóta, a *Kölcsönkért kastély* című operettből sétált be a pesti aszfaltra, de az MI-hez még nem jutott el. Ha holnap kint lesz ez a – mostani – cikk az interneten, akkor elolvashatja, s megjegyezheti; de csak akkor, ha úgy van megírva a programja. (Intézze, akinek ez a dolga.) Talán a „lehet-e fából vaska-

rikát csinálni?” kérdés is zavarba hozta volna, de nem piszkoskodtam tovább.

A múlt heti témával kapcsolatos kérdést is föltettem: „Van-e valamilyen szerepe a trolloknak a közelgő magyar választásokon?” Azt már kitaláltam, hogy *Minya bá’* (ez lehetne az MI közhasznú álneve: a ’MI a nyavalya’ felfortyanás betűiből ki- és lefaragva) nagyon óvatos: igyekszik semleges választ adni, így aztán nem vádolhatják meg részrehajlással. Ráadásul Minya bá’ nem jósnő, hanem tartalom- és véleménygyártó. Ez volt a válasza (amit nem rögzítenek sehol, hagyják elszállni = eltűntetik a nyomokat): „Igen, a 2026-os magyarországi választások közeledtével a trolloknak, illetve a koordinált trolloknak jelentős szerepük várható a politikai információs tér manipulatív befolyásolásában. A digitális térben zajló küzdelmek során mind a kormánypárti, mind az ellenzéki oldalon megfigyelhetők kísérletek a közvélemény alakítására. (...) Sajtóhírek szerint már a választások előtt működnek olyan trollfarmok, ahonnan álprofilok százával ontják a kormánypárti kommenteket a Facebookon, befolyásolva a közbeszédet. (...) Előrejelzések szerint a mesterséges intelligenciával (AI) készült hamis videók és anyagok újabb szintet hozhatnak a kampányban.” Vagy nem.

ETV
ERDÉLY TV

ÉLŐBEN
HÉTKOZNAPOKON
18:15-TŐL

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás

– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

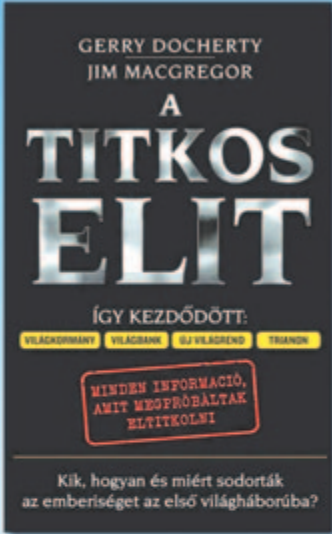
Telefon: 0265/223-902

0740-393-060

ONLINE STREAMING

Kapható a
Kobak könyvesboltokban:

Gerry Docherty
Jim MacGregor

A titkos elit

A titkos elit az első világháborúban

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A Lord of the Dance 30. évfordulós turnéjával 2026-ban visszatér Bukarestbe és Kolozsvárra

A Lord of the Dance, a század leghíresebb ír táncársulata, amelyet a neves Michael Flatley alapított, 30. évfordulós turnéja keretében visszatér Romániába, egy egyedülálló előadással, amelyre 2026. április 2-án Kolozsváron, a BT Arenában, 2026. április 3-án pedig Bukarestben, a Sala Palatuluiiban kerül sor. A román közönség ismét találkozhat a társulattal, amely évek óta minden alkalommal lelkes fogadtatásban részesül, és telt házas előadásokat tart.

1996-os debütálása óta a Lord of the Dance új értelmet adott az ír táncnak azáltal, hogy a hagyományos zenét kortárs elemekkel ötvözte, és rendkívüli energiával és dinamizmussal teli előadásokat kínált. 30 éves fennállása alatt a társulat több mint 60 millió nézőt örvendeztetett meg 60 országban, és globális jelenséggé vált.

Az évfordulós turné felejthetetlen élményt ígér, új koreográfiával, lenyűgöző jelmezekkel és a legmodernebb speciális effektusokkal, amelyek mind a hűséges rajongókat, mind az új közönséget elvarázsolják. Michael Flatley, a show alkotója és koreográfusa így nyilatkozott:

„A Lord of the Dance varázsa tovább él a közönségünk szívében, és ez az évfordulós turné annak a hihetetlen utazásnak az ünneplése, amelyet

az évek során rajongóinkkal együtt tetünk meg.”

Sikertörténet: a diadalmas debütálástól a globális jelenségig

A Lord of the Dance 1996-ban debütált hivatalosan a dublini Point Theatre-ben, és hamarosan nemzetközileg is széles körben ismertté vált. Egy évvel később a show az Oscar-gálán is bemutatásra került, majd turnéin sikerét bizonyították a világszerte telt házzal tartott előadások.

1998-ban a társulat 21 egymást követő előadással rekordot állított fel a londoni Wembley Arénában, amely a mai napig megdöntetlen jegyárúsítási rekord. Az évek során Michael Flatley folyamatosan emelte a léceket, olyan nagy sikerű új produkciókat mutatott be, mint a Feet of Flames és a Dangerous Games, amelyek mindegyike lenyűgöző speciális effektusokkal, látványos díszletekkel és hibátlan koreográfiával újította meg az ír tánc varázsát.

A show ötvözi az ír tánc szigorú technikáját a színház, a zene és a mesemondás elemeivel, egy magával ragadó történetet alkotva a jóról és a rosszról, a diadalról és az áldozatról. Három évtized alatt a Lord of the Dance az élő szórakoztatóipar egyik mérföldkövévé vált, meg erősítve pozícióját az egyik legsikeresebb táncprodukcióként.

A jegyek már kaphatók a iabilet.ro oldalon mind a bukaresti, mind a kolozsvári előadásokra.

MICHAEL FLATLEY'S
LORD OF THE DANCE
30
SPECTACOL ANIVERSAR
30 YEARS OF STANDING OVATIONS

PRINDE ULTIMELE BILETE!

Magic FM
ultima great music

2 APRILIE 2026
ACCES: 19:00 SHOW: 20:00
BT ARENA
CLUJ NAPOCA

3 APRILIE 2026
ACCES: 19:00 SHOW: 20:00
SALA PALATULUI
BUCURESTI

BILETE: [iabilet](http://iabilet.ro) [GET-IN.RO](http://get-in.ro)

Internet Corp

WALL-STREET

KUDIKA

Ringier

Avantaje

Biz